ч. 231 (15.032). Львів, вівторок 18. жовтня 1938. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10 II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 "
піврічно . . . . . . 30.00 "
річно . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.,
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Обєднання усіх українців Закарпаття.

УСІ ПАРТІЇ САМІ РОЗВЯЗАЛИСЯ.

Провід усіх українських партій на Закарпатті рішив, що партії перестають істнувати та віддають себе до диспозиції Української Центральної Ради.

ЗАСІДАННЯ ПРАСЬКОГО УРЯДУ У СПРАВІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Після повороту мін. Хвальковського з Німеччини праський уряд відбув засідання присвячене справам Закарпатської України.

Чеська влада евакуує Закарпатську Україну.

Праський уряд наказав евакувати з Ужгороду ґубернаторський уряд, команду жандармерії дирекцію почти та деякі військові установи.

На домагання закарпатського і словацького уряду Прага виасиґнувала обом державам фонди на адміністрацію.

Димісія міністра Парканія.

Міністр та ґубернатор Закарпатської України Парканій уступив. Подаючи цю вістку, АТЕ твердить, що він був дуже непопулярний серед населення Закарпаття.

Становище Румунії до справи Закарпатської України.

Заперечуючи поголоски, букарештенський „Курентул" твердить, що Румунія не інтервенівала в Будапешті у справі переговорів у Комарні. Румунія поважно заінтересована новою границею між Мадярщиною та Чехо-Словаччиною з огляду на комунікацію.

Положення на Закарпатській Україні

в польському й мадярському насвітленні.

РОЗБИЛИ МАДЯРСЬКИХ ДИВЕРСАНТІВ.

ПАТ повідомляє, що минулої пятниці чеські війська окружили один з повстанчих відділів та частинно вибили його.

В мукачівській та ужгородській вязниці є сімдесят партизанів.

СУТИЧКИ З ПОВСТАНЦЯМИ.

АТЕ подає: Мадярське й українське населення Закарпаття розброїло кілька станиць жандармерії та звело сутички з жандармерією й граничною сторожею між Ужгородом і Мукачевом.

ЗАМИКАЮТЬ ЦЕРКВИ?

Мадярська Телеграфічна Агенція подає: Повстання на Закарпатті переходить у громадянську війну (?). Не зважаючи на воєнний стан, населення виступає проти війська і жандармерії. По містах замкнено церкви, тому населення молиться перед церквами.

Влада уважає все населення за повстанців (?) і арештує мужчин, жінок та 10-літніх дітей.

ПРОСЯТЬ ІНТЕРВЕНЦІЇ.

Мадярський посол зі Закарпаття Корлят звернувся телеграфічно до мадярського і польського посольства у Празі з проханням інтервенції в обороні 305-ох мадярів, що станують перед полевим судом в Мукачеві, яким загрожує розстріл.

ПРОВІДНИКА МАДЯРСЬКИХ НАЦІОНАЛ-СОЦІЯЛІСТІВ АРЕШТУВАЛИ НА ЗАКАРПАТТІ.

Як говорять у Празі, військо з підмогою жандармерії арештувало на мадярському пограниччі 300 мадярських диверсантів, між ними провідника націонал-соціялістів Шалясія.

ПІШЛИ СОБІ ДО РЕСТОРАНУ...

Мадярська Телеграфічна Агенція подає на основі оповідань утікачів: Вояки-українці, що мали розігнати мадярських демонстрантів у Береговім, збраталися з ними, заспівали мадярські пісні та пішли до ресторану (!), де публика зробила їм овацію. Тому військова влада наказала, щоб українські вояки в Береговім відбували службу без зброї (?).

Інтервю амбасадора Венява-Длуґошевського

на тему Закарпаття.

Амб. Венява-Длуґошевський дав представникові одного мадярського щоденника інтервю на тему польсько-мадярського кордону. ... одобрює цю концепцію, Німеччина кермується у своїй політиці боротьбою з комунізмом. Закарпаття, на думку амб. Длуґошевського за бідне, щоб Прага зуміла його упорядкувати; з господарського погляду воно звязане з Мадярщиною.

Словацький уряд розвязав масонські льожі.

МАНІФЕСТАЦІЇ У СЛОВАЧЧИНІ.

Словацький уряд розвязав масонські льожі в цілому краю. Поліція опечатала домівки льож та сконфіскувала їхнє майно.

ПАТ повідомляє, що словаки (?), німці і мадяри заклали у Братиславі протичеську маніфестацію. Є чимало ранених. Мадярська Телеграфічна Агенція обчисляє ранених на 35 осіб та обурюється, що поліція била також молодих мужчин та дівчат.

—o—

Шлях до монопартії.

Варшава, 15. жовтня 1938.

Варшава входить уже у виборчий період, себто перестає анімуватися міжнародніми подіями та звертає своє зацікавлення у сторону внутрішньо-політичних справ. Те зацікавлення настільки скромне і поміркована, що небагато польських патріотів знає, коли саме день виборів до сойму та сенату. У домівках т. зв. обводових комісій, в яких виложені до перегляду списи виборців, не можна нарікати на натовп. А проте таки виборами і сірий варшавський громадянин і варшавський журналістичний світ цікавиться сьогодні вже більше, ніж напр. справою Закарпаття. Осередок уваги польського громадянства переноситься знову на внутрішній відтинок.

Склався на це не тільки той щасливий збіг обставин, що чехословацький конфлікт (з винятком словацького та закарпатського відтинка) покінчився вже мирно та що справу виборів актуалізує просто календар. Склався на це щораз більш домінуючий погляд, що на внутрішньо-польському терені річ не йде про вибір нових послів, а про подію, яка може мати вагітне значіння для цілого польського державного устрою. Коли так люди не підходили до цього сойму в менті розвязання парляментарних палат, то глибше почали аналізувати внутрішню польську ситуацію на тлі висліду правиборів, себто після устійнення посольських кандидатур у минулий четвер.

Переглядають польські громадяни списи польських кандидатів і дивуються, почуваючи себе досить незручно. Появилися негайно статистики: тільки 44 польських послів з останнього сойму та ще й 10 з попередніх соймів — решта все „нові". У правиборах „переміг" (чуємо) на цілій лінії ОЗН, який до нового сойму впровадить яких 120—150 послів; але польські специ від персоналій уміють вичислити щонайвище 12—15 назвиц, які належать або до сметанки ОЗН, або які взагалі у Варшаві відомі зі свого обличча, поглядів, чи якихось вартостей; очевидно, що до тих 15 осіб треба врахувати вже й 4 назвища польських міністрів. Перепали не тільки ті, які в попередньому соймі проявляли проблиски власної думки та покірливо не підчинялись волі уряду чи проводу ОЗН чи хочби панівним настроям (напр. б. пос. Войтович, який мав відвагу виступити проти п. Войцеховського та його антиукраїнської істерії). Пропали і такі, які служили вірно та щиро (як пос. Валевський, довголітній референт буджету закордонного міністерства, чи пос. Відоцький, недавній потентат ОЗН у Тернополі). Це виказало, що й унутрі ОЗН ведеться палка боротьба за особи та довкола осіб. Не ввійшов ніхто з консерватистів, які збагачували катальоги послів попередніх соймів бодай назвищами старих польських шляхотських родів. Нема представників інтелектуального світу, чільних науковців, письменників, публіцистів. Як про білих круків кажеться про Славека, ген. Желіґовського, Мацкевича, які мають своє імя та обличча і пройшли крізь „ухо від голки" проти волі ОЗН. До пікантерії належить вибір кількох таких кандидатів, які негайно зреклись. Як про заповідь епізодів з гумористичним посмаком у будучому соймі говориться про кандидатуру коломийського п. Санойци; деяку пікантерію має хіба тільки кандидатура одного з колишніх чільних людей польської хлопської опозиції, колишнього берестейського вязня Путека. Решта все — безнадійна сіра сірина.

Але і це річ не найбільш суттєва. Найсуттєвіше те, що всупереч усім поголоскам про передвиборчі торги з опозицією, яка задніми дверима мала таки висяати до сойму своїх — хочби неофіціяльних — представників, нікого з польської опозиції у цьому соймі нема. Залишився сам ОЗН, як та група, котра навіть з ніким не потребує боротися за примат, бо не має ніякого противника. В цій ситуації виринає питання: чи ОЗН уважає, що відсутність опозиції в мурах сойму треба розуміти як відсутність опозиції і в державі і як легітимацію взяти на себе всю повноту влади та всю відповідальність за долю держави, чи не буде витягати аж таких далеких висновків і дійсно обмежиться тільки до ролі чинника, який має перевести ревізію виборчої ординації та евентуально вибрати нового президента? Нині істнує тут майже загальний погляд, що ОЗН не найде в собі стільки рівноваги духа та поміркованости в оцінці внутрішньої ситуації, щоб, не зважаючи на бойкот виборів польською опозицією, іти на злагоду з опозицією уступками у річевих справах (амнестія для втікачів-берестейців, демократизація виборчої ординації), але — навпаки — захопиться примàною однопартійної системи. Люди пригадують, що появився навіть новий термін „делеґалізація": вона буцім-то грозить усім партіям, які негативно поставились до цих виборів, а що негативно поставились усі, з винятком ОЗН і поодиноких людей з колишнього ББ, то й не стало б у Польщі ніодної леґальної політичної партії — поза ОЗН.

Ясна річ, що монопартійна система не полягає тільки на тім, що інших партій нема: це проблема найтісніше звязана з цілим державним устроєм.

І тому до тих поголосок, опертих навіть на деяких льоґічних премісах, треба підходити обережно. І польська психіка і національна структура держави і суспільна структура польського громадянства і ціле польське життя, врешті ноторійно відомий брак чільних провідних індивідуальностей у польському громадянстві з загальним авторитетом, — все воно ледви чи заохочує до державного монопартійного експерименту. Шлях до монопартії у Польщі сьогодні дуже короткий, але перейти його надзвичайно трудно і небезпечно.

Ік.

Українська скеля серед анґлійського моря.

Манчестер, у вересні 1938.

Про ту скелю чув я ще від покійного пароха греко-католицької церкви в Брюселі, о. Боського. Громада українців, що ще перед війною покинули батьківські стріхи в Золочівщині і відважно та з вірою пустилися в далеку дороґу, за кращим життям. Серед димів і мряк найбільшого на світі промислового міста їхні селянські обличчя поволі набирали міського виразу, язик наломлювався до чужої бесіди, але серцями вони завжди були при своїй Батьківщині і міцно трималися за руки, щоб не збило їх з ніг та не змело чуже море. Більше ніж двацять літ ніхто не знав про них, хіба їхні родини в краю. Потім припадково відкрив їх епископ д-р Чарнецький. Згодом почав їздити сюди тричі в рік о. Боський, запрошуваний Громадою, яка не жалувала ні грошей, ні труду, щоб тільки почути рідну Службу Божу.

Та самітна, але горда і незломна українська скеля в Манчестері манила мене і я звернувся до о. Боського за адресою Громади. Я не передбачував тоді, що він відписуватиме мені вже із своєї смертної посели.

По короткому листуванні з головою Громади, п. Й. Лісньовським, я вибрався в дороґу.

Листівка, в якій я попереджував про мій приїзд, не дійшла на час, бо це була неділя, а неділю навіть лейбурівський Манчестер святкує по пуритански. В хаті голови Громади не знайшов я нікого і, не зважаючи на пізню пору, вибрався до домівки. Вона положена при одній з головних вулиць, на один крок від середмістя. При вході жовто-синій напис: „Юкрейніен Сошел Кльоб". Будинок освічений, долітає згори гамір і сміх. Ще не вступивши на сходи, вже віддаю міцні стиски рук. Ведуть мене на гору. Несподівано попадаю в море рідних голосів та облич. Дві салі заповнені українською манчестерською кольонією. Сиволосі, люди в середньому віці, молодь, діти. Обличчя погідні, радісні.

Минуло добрих десять хвилин, заки я з усіми привитався. Чую майже самі шляхотські назвища: Лісньовський, Тарнавський, Комаринський, Завалинський, Бородинський. Але є і козацьке назвище (Гарматюк), чумацьке (Соляр) і волинське (Марчук).

— Кілько вас усіх? — питаюся.

— Сто сім, з дітьми. Перед пятьма роками було нас менше. Поволі ростемо, хоч еміґрантів з краю не прибуває. Тільки цього року приїхав з Галичини один хлопець та одна дівчина за працею, але вони мають британське громадянство, бо уроджені тут, в Англії.

— Клопоту з дітьми не маєте? Чи англійське виховання не відчужило їх від вас?

— О, ні! Вони почуваються таксамо українцями, як і ми. Правда, не всі вони володіють рідною мовою так, як ми — старі, і хоч виховувані в англійській школі й по англійських фабриках, то всеж таки атмосфера хати і нашого клюбу не дає їм відчужитися. По англійськи їм лекше висловлюватися і молодші з них ґоворять до нас і поміж собою по англійськи.

Приглядаюся їм: дівчата симпатичні і гарні, хлопці майже не відріжняються від наших студентів інтелігентними обличчями та поведінкою. Малі діти сміються позумними личками. Всі вони дуже дбайливо вбрані; так і видно, що не мають якихнебудь родичів.

— Бачу, що вам тут неагірше живеться:

— А чогож мало би бути зле? Мусить бути добре!

Приглядаюся докладніше домівці: на стінах історичні образи та портрети, велика афіша з нагоди 950-ліття хрещення України, таблиця оповісток, у куті на степениці пяніно і ціла орхестра, зложена з молодих членів Громади; величезний білярдовий стіл, на якому грають у дуже популярну англьо-саксонську гру, т. зв. „снука". Дівчата грають в імпровізований „пінг-понг", у другій салі хлопці кидають пірнаті стріли в кружало, дехто грає в карти. Коротко: патріярхальна картина. Всі почуваються тут, як дома, і старі і малі знаходять тут свою розраду.

Мої обзорини переривають виділові Громади:

— Треба, щоб ви випили чарку вина з нами. Ми не любимо витатися „на сухо" з нашими гістьми.

— Вибачте, панове, але я не маю найменшої охоти покидати так скоро вашу симпатичну домівку і йти тепер на місто до бару.

— В порядку. До міста не треба йти. Бар є тут, у нас.

Дійсно. Бар є тут на місці. І який бар! Знайдете в ньому все, що і в справжньому барі в місті — всі роди напитків, включно до содової води і соку для дітей, ласощі, папіроски і т. п.

— І все те наше! — з гордістю каже голова Громади, п. Лісньовський. — Нема ні сотика довгу на тих бочках пива і на тих полицях, повних товару. Все куплене за готівку, так само, як ціле урядження клюбу, столи, крісла, піяніно, білярд і т. д. Правда, утримання клюбу на такій стопі вимагає немалих видатків, але ніхто з нас не нарікає, бо кожний з нас розуміє, що клюб мусить давати якнайбільше вигід і розривок своїм членам, коли він має сповняти як слід своє організаційне завдання. Правда, з великою поміччю приходить нам бар, що торгує по кількадесять фунтів місячно.

Веселий „барман" п. Тарнавський, що майже безкорисно віддає ввесь свій вільний час для метушні за лядою, усміхається:

— Ми знаємо, що в краю йде пропаганда проти алькоголю і будьте певні, що я перший перестав би пити, колиб вернувся до краю. Але тут, у Манчестері, люди, що так, як ми цілими роками працюють серед фоги (мряк) і димів, мусять добре їсти і випити одну-дві пайнти (шклянки) пива на день. Фога і дим сідають на груди і нема нічого ліпшого, як пайнта пива, щоб їх „змити". Тутешнє підсоння таке, що люди, яким не смакує шклянка пива, нездібні до праці. Але пяного між нами ви ніколи не побачите, хіба, що трапиться нам такий гість не-українець. Назагал ми не пємо і половини того, що пють пересічно англійці, або французи.

Маю нагоду заглянути в глиб того складного апарату, що його потрібно для справного ведення клюбу: взірцево ведені книги, ціла низка діловодства у добрих руках. Дістаю на памятку друковану книжечку — статут клюбу і з приємністю довідуюся, що членами клюбу є також англійці, італієць, білорусинка й ін. Що може свідчити краще про позитивну, притягаючу силу Української Громади?

Моя перша зустріч з Українською Громадою в Манчестері лишила на мені якнайкраще враження. Мені довелося бувати вже по наших еміґраційних домівках у Бельгії та Франції, але ніде не стрінув я ані такого матеріяльного вивінування, ані того громадського життєдійсного інстинкту, що тут.

•

Пізно вночі виходимо громадою з клюбу. Питаюся:

— То ви всі британські громадяни?

— Ні, тільки ті наші діти, що тут уроджені. Ми — старі перебуваємо тут і досі на австро-угорських пашпортах.

— Алеж по Австро-Угорщині вже і [illegible] давно загинув.

— Це нічого не робить. Для англійської влади ми ще не перестали бути вірними підданими небіжчика Франц-Йосифа. Про Карла вони навіть не знають.

Сміємося.

Ж. Прок[illegible]

З польської преси.

„Вісь Берлін-Рим" у сучасній хвилині.

Польська преса з найбільшою увагою слідкує за переставкою німецької політичної активности з Заходу на Схід. Забезпечившись укріпленнями на „лінії Зигфрида" напроти лінії Мажіно й не маючи спромоги далі конкурувати з Англією в її величезних зброєннях, німці звернули свої очі — як пише „Курієр Віленські" з 16. жовтня — „через Дунай до чорноморських степів України, через Балкан та Малу Азію до Перського Заливу. Поворот до передвоєнного „багдадського шляху". На цьому шляху німці стараються економічно опанувати Мадярщину, Югославію та Болгарію. Але тут німецький гін перехрещується з імперіяльними амбіціями Італії, яка не хоче резиґнувати зі своїх впливів на Балкані та зі староримської імперіяльної тяги до дунайського басейну. „Вісь Рим—Берлін" саме на території доплинів Дунаю зачинає дуже ослабати і навіть розломлюватись. Італія зовсім свідома факту, що зпід Горициї, від теперішніх кордонів Німеччини, Трієст, острілюваний німецькою важкою артилерією, за кілька годин може обернутися в румовище. Від німецького кордону до Трієсту 63 км. „Грубі Берти" мали б у цім випадку лекше завдання, ніж острілювання Парижа в 1914—18. р., яке відбувалося у віддалі 85 і 95 км. Тому — пише далі „Курієр Віленські" — Італія оглянулася за союзником. Від 11. березня 1938 р. Італія та Польща стали товаришками недолі." Мусоліні — продовжує „Кур. Віл." — на шляху своєї теперішньої політики змагає з усіх сил до того, щоб політичне польсько-мадярське наближення вернулося на шлях минулої історичної сили та тріваости. Мадярсько-польський союз, у випадку територіяльної спільної границі, може й мусить становити сильну запору проти зростаючих змагань Німеччини. Із цих причин третій райх змагатиме до того, щоб не допустити до спільного кордону Польщі та Мадярщини."

—o—

„Спільний кордон Німеччини та Росії".

„Роботнік" з 16. ц. м. повідомляє: „Посол французького парляменту де Керіліс пише в „Епок", що після мюнхенської конференції німці, забезпечені на сході, матимуть вільну руку вдарити проти Франції. В цій статті де Керіліс дословно пише ще таке:

„Один з дипльоматів висловив колись [illegible] тому думку, що Франція так довго не може відбудувати своїх східних союзів, доки Німеччина та Росія не поділять поміж себе Польщі і в той спосіб не дістануть спільного кордону.

—o—

Союз Українок реактивований!

КОМУНІКАТ ГОЛОВНОГО ВИДІЛУ „С. У“.

Головний Виділ Центрального Українського Жіночого Товариства „Союз Українок“ у Львові ділиться оцим з цілим українським громадянством радісною вісткою про реактивацію Товариства. Міністерство Внутрішніх Справ, признаючи слушність аргументів, наведених у рекурсі Головного Виділу „С. У.“ проти розвязання Т-ва, скасувало рішення про розвязання та привернуло цілу статутову діяльність Союзу Українок, з усіми його Філіями і Кружками. Повідомлення про реактивацію переслало львівське воєвідство голові Т-ва в суботу 15. жовтня ц. р.

Приступаючи після пятимісячної примусової перерви наново до праці, віримо глибоко, що українське громадянство, яке виявило нам стільки признання і співчуття у важких для нас часах після припинення діяльности Т-ва, не відмовить нам і надалі своєї прихильности й активної підтримки,

ЗА ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ „С. У.“:
Мілена Рудницька, голова. Оксана Джиджора-Дзьоба, секретарка.

Батьки і діти під Прапор „Просвіти“!

З життя українців на Буковині й Басарабії.

ДО УКРАЇНЦІВ ДАЛІ НЕ СТОСУЮТЬ МЕНШИНЕВИХ ПРАВ.

Румунський державний секретаріят для меншин видав у суботу 8. ц. м. такий комунікат:

„Щоб піти назустріч домаганням меншин, міністерство шкільництва вводить із днем 10. X. ц. р. **обовязкове навчання:** німецької мови в жіночій та мужеській учительській семинарії в Чернівцях, Германштадті та Кольошварі, обовязкове навчання мадярської мови в Араді й Тиргу-Муреш, російської мови в учительських семинаріях у Кишеневі та сербської у Темешварі“.

На підставі **румунського спису населення** з 1931 р. в Басарабії жило 600.000 українців та 350.000 москалів, на Буковині 300.000 українців (у дійсності — 450.000) та 70.000 німців. Отже на українській етнографічній території будуть учити московської та німецької мови.

УКРАЇНСЬКІ ТОВАРИСТВА ІСТНЮТЬ, АЛЕ НЕ МОЖУТЬ ПРАЦЮВАТИ.

Українські товариства й установи на Буковині нерозвязані, але не сміють проявляти своєї діяльности. На засідання виділу треба вносити 8 день скорше прохання до військової влади. —

У Басарабії, на Буковині й Марморощині нема ні одної державної школи, в якій училиб бодай одну годину на тиждень по українськи. Дозволу на приватні школи теж не дають.

На ріжні інтервенції в Чернівцях і Букарешті відповідали, що всі справи полагодить прихильно новоіменований королівський намісник Олексіяну. Королівський намісник, який урядує вже більше як місяць, каже всім українським делегаціям, що не може нічого сам рішити, бо чекає на доручення з Букарешту, як поставитись до українського питання. Таку відповідь дав він навіть на прохання про дозвіл на дитяче свято „Николайка“. (На Буковині не вільно сходитися на проби, як нема дозволу на виставу).

ДОПОМОГА УКРАЇНСЬКИМ ПОЛІТ. ВЯЗНЯМ.

У військовій та цивільній вязниці в Чернівцях відбуває кару доволі велике число українських політ. вязнів. Більшість із них — це селяни. Вони терплять сильно на недостачу харчів, теплого одягу, ліків і т. д. Деякі з них походять із далеких гірських околиць, або аж з Басарабії. Наше громадянство не давало їм ніякої помочі, тільки кілька щирих одиниць опікується політичними вязнями в Дофтані (коло Букарешту). Тепер справа йде до кращого. У Чернівцях заложили комітет, який постійно буде опікуватися нашими вязнями.

ПО ДВАЦЯТЬОХ РОКАХ СТАВ НЕБЕЗПЕЧНИЙ.

Черновецький магістрат звільнив зі служби начальника канцелярії п. **Максима Тарка**, без ніяких прав до емеритури. Причина звільнення така, що п. Тарко був у рр. 1918—1919 старшиною Української Армії та не оптував за румунським громадянством. Батько п. Тарка був довгі роки перед світовою війною заступником посадника Чернівців. Сам п. Тарко ввесь час там проживав і студіював. Як начальник бюра він заступав часто чернівські справи в центральних урядах Букарешту. Він ніколи й ніде не скривався з тим, що був українським старшиною. Ніхто йому не брав теж цього за зле. Аж тепер по двацяти роках пригадали собі його „гріх“.

Утративши посаду п. Тарко відкрив, на спілку з інж. Гулкою, фабрику всіх родів мила.

ПІДПРИЄМЧИВИЙ УКРАЇНЕЦЬ.

Фірма „Радіофонія“ інж. Івана Горвацького в Чернівцях перебрала головне заступництво німецької фабрики газових масок для цивільного населення — одинокої фірми, яка має право дрібної продажі в Румунії. Перед конференцією у Мінхені наша фірма робила добрі інтереси...

У БАСАРАБІЇ ТИФ.

Румунське міністерство здоровля видало в порозумінні з генеральною дирекцією залізниць розпорядок, що всі подорожні третьої кляси, які їдуть із Басарабії до Румунії, мусять виказатися урядовою посвідкою, що перейшли через станицю відвушивлення. Таку саму посвідку мусять мати також ті всі, що переходять мости на Пруті. Румунський уряд хоче цим наказом зльокалізувати пошесть виключно на Басарабію. Про лікарів які зналиб мову населення, про назви ліків, брошурки в украніській мові й т. ін. не згадують ніде, ні словечком.

Володимир Цецик.

АНТІН РУДНИЦЬКИЙ.

Уперше в Парижі.

Нарешті наш корабель, великан „Европа“, в якому — честь йому й слава! — підчас 5-тиденної плавби з Америки ми й не відчували, що находимося на океані, нарешті він зближається до берегів Европи. Маємо цей беріг перед очима вже від кількох годин; спершу це скелі Ірландії, потім зелені левади Британії, врешті вежі, доми, мури — все це чимраз більше й виразніше, все це росте на очах — ціле місто — Шербург. Ще довгі нудні маневри „Европи“ поміж ... проваллями фортечних укріплень, які ... довкола, і за хвилину стаємо знову на твердій землі; після восьми місяців — на европейській. Митні церемонії проходять досить скоро, ... що французькі урядовці з якоюсь незрозумілою пристрастю шукають за американськими папіросами, тими самими, які у Франції. Як ... переконуємося, на кожному кроці можна купити по „твердих“, нормальних цінах. Але ... подорожників збагнув коли тайни митних ...? Коли чесно й вітверто заявляємо кількість ... „честерфілдів“, кількість, куди ... понад норму, урядовець одним махом ... „пропускає“ всі „папіроси“, всю гору на... валізок. Вже за хвилину сидимо в спеціяльному поїзді, призначеному для свіжих „американців“, який за пять годин має завезти нас до ...

Ми перший раз у Франції — отже цікавить ... те, що бачимо крізь вікно вагону. Все воно ... таке саме, як в якійнебудь другій західноевропейській країні, але таке саме „европейське“ ... зовсім відмінне від усього, що бачимо з вікна вагону в Америці!

... Парижі там враження „переслідують“ нас ...: усе мимоволі порівнюємо, яке воно „тут“ і „там“. Не можемо цього позбутися і в Парижі, де першою „жертвою“ цих порівнянь паде — Айфелева вежа.

Підїжджаючи до Парижа бачимо „щось“ із заліза, куди вище від дооколичних домів і веж. Хвилину треба надуматись, щоб відгадати, що це „щось“ — найвища будівля в Европі. Мабуть кожний европеєць знає із картин вигляд вежі Айфеля не гірше, як він знає ратуш у свому рідному місті — і мабуть кожний уявляє собі її немов якийсь Гаврізанкар на тлі Парижа. Не перечу, що так було і з нами. Але очі, що звикли до американських хмародерів, ніяк не могли погодитись з фактом, що це залізне „щось“ — славна своєю висотою гордість Парижа й Европи! І ще довшу хвилину наші очі блукали по обрії шукаючи за „справжньою“ Айфелевою вежею; врешті треба було помиритись із тим, що вона саме це невеличке „щось“ перед нами.

У Парижі спека, яку, як кажуть „віддавна“ не памятають. Бачимо багато пань без панчіх, зате ніодного мужчини без маринарки. Коли цікавимося — у власному шкурному інтересі — цим дивоглядом, дістаємо відповідь від знавця місцевих звичаїв, що „це не лицює“. Одночасно бачимо на кожному кроці на вулицях, у Люксембурському парку чи в салях Лювру пари й парочки, які мабуть у житті ще не чули слів „не лицює“, бо поводяться, немов Робінзон із мадемуазель Пятницею на безлюдному острові... Хіба це не тема до міркувань на тему „Що не лицює в Парижі?“

Париж живе, рухається, кипить. Він живе і в тій юрбі переливається по бульварах і вулицях центру міста і у тій юрбі, що займає всі столики кзварень, висунених до половини вуличних хідників і в тих живих, крикливих, розмаханих шоферах і поліцаях, які висгарившися, як слід кілька довгих хвилин розходяться кожний у свою сторону, немов ніколи нішо й не було. Назверх, коли хтось, як ми, може запізнатися із цим містом тільки в кількох коротких днях, нелегко дошукається тут якоїсь педантерії, солідности чи порядку у всьому вуличному руху та житті. Авта їздять, мов навіжені. Бо-зна за якими правами; комунікаційних світел нема; ніхто, назагал рухом не кермує — і всі почуваються як у власному сосі і замість переїханих трупів на вулицях, бачите самих живих людей!...

У „серці“ Парижа, коло Опери і великих магазинів, англійську мову чути ледви чи не частіше, як французьку. Американців легко пізнати по перевішенім через плече „Кодаку“ і по цьому, як на кожнім розі вулиці вони автоматично задирають голови вверх, щоб подивитись на світляний комунікаційний сигнал, якого, очевидно, тут нема. Тільки брак цих сигналів пригадує інколи, що ми в Парижі, коли зправа і зліва чуємо англійську мову.

А парижани?! Напевне їх нема тепер, підчас літнього сезону, у балеті „Фолі Бержер“, де дирекція так „наставлена“ на ошукування чужинців, що коли купуємо досить дорогі білети, під умовою, що вони будуть у першому ряді — у чому нас касієрка святошно запевнює, — на салі садовлять нас на цілком неможливі, далекі місця. Не помагають ніякі протести у чотирьох випрачених ганґстерів, які „репрезентативно“ сидять у фоає як дирекція театру — дарма що нас велике товариство і ми хочемо піти геть із театру. Усе наше обурення з приводу явного ошуканства відбивається об їх вуха немов об тверді переди їх накрохмалених сорочок. Мають бестії, як видно, практику і в цього роду дискусіях!

Доречі: програма „Фолі Бержер“, цього славного в Европі театру нижче критики. Кажуть нам, що це літо. Але невже в літі фантазія декоратора працює гірше, як у зимі, а балет гірше танцює?! Програма, що її бачимо, цілком поз-

Розвязали читальню в Журавенщині.

Повітове староство в Жидачеві розвязало 11. жовтня ц. р. довголітню читальню „Просвіти" в Яківцях в району філії Журавно. Постерунок поліції з Млиниськ забрав ціле читальняне діловодство і домівку опечатав. У мотивах свого письма подає староство, що читальня переховувала крадені річи та передержувала караних адміністраційно членів. Фактично ще літом ц. р. якісь злодії переховували під сценою крадені річи, одначе це було в домівці кооперативній ,а не читальняній. А що до каральности членів, то справді сам о. Юрій Боднар як голова читальні був покараний за 1-листопадову академію, одначе тільки карою адміністраційною.

Це вже третя з черги читальня цього року в Журавенщині розвязана повітовим старостом. Роблені рекурси до воєвідства нічого не помагають, бо воєвідство в Станиславові прихиляється до рішення староства.

З Ділового Комітету „Свята Християнської України".

КОМУНІКАТ 4.

1) Всі місцеві й окружні Комітети „С. Х. У." обовязані негайно після відбутих місцевих чи окружних ювилейних торжеств прислати до Ділового Комітету „С. Х. У." у Львові, вул. Новий Світ 22, докладні звіти, як також цікавіші світлини з цих свят.

2) Де були якінебудь заборони ювилейних торжеств, вкопання ювилейних хрестів, кольпортажа ювилейних видань і т. п. — там місцеві чи окружні Комітети „С. Х. У." зладять негайно докладні описи справи і перешлють їх Діловому Комітетові у Львові разом з точними відписами всяких урядових писем із забороною. Всіх цих даних потребує Діловий Комітет, щоб поробити заходи в справі скасування всяких заборон

3) Вже маємо урядовий дозвіл на ювилейні наліпки, які буде можна продавати на терені воєвідств львівського, тернопільського і станиславівського в днях 11.—18. грудня ц. р. В цих днях не сміє бути ніодної української хати в краю, якої вікна не булиб прикрашені ювилейними наліпками, тимбільше, що таким способом гідно вшануємо не лише великий ювилей хрещення, але й день іменин ВПреосв. Митрополита Андрея, що припадає на день 13. грудня. Ціна ювилейної наліпки 10 сотиків. Місцеві Комітети „С.Х. У." вже тепер нехай присилають масові замовлення до Ділового Комітету у Львові.

4) Усі місцеві й окружні Комітети „С. Х. У.", що взяли до поширення ювилейні видання, повинні в найкоротшому часі вивязатися зі своїх грошевих зобовязань. Всякі недотягнення в цьому напрямі незвичайно утруднюють Діловому Комітетові дальшу працю для успішного переведення цього Великого Ювилею. Зазначуємо, що справу ювилейних видань веде каса Української Католицької Молоді і тому прохаємо взяти під увагу всі письма цієї каси в повищій справі.

Львів, 12. жовтня 1938.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ
„СВЯТА ХРИСТИЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ"
Львів, Новий Світ 22.

О. Ю. Дзерович, заст. голови.
Р. Данилевич, секретар

провінціональна виключно з комíком, після дотепів якої из салі мертва тиша... Зате у фоне намагається робити „фривольний" настрій орхестра, зложена із трьох грубих, старих жидів, підперезаних жовтими еспанськими поясами і погано від стіп до голови пофарбованої дами.

(Ці їдкі, але справедливі завваги на тему „Фолі Бержер" хай будуть єдиною помстою за ціле наше товариство ошукане на місцях, гроших і програмі!)

Чудо, якими є Лювр, вид із нього в напрямі Тріюмфального Луку, та передовсім ті всі старі, кручені, повні бруду та традиції вулички, все однаково цікаве — завсіди і для всіх. Цікаве тут усе те, що можна бачити підчас коротких відвідин Парижа, в середині. Понура суворість „Нотр Дам" (де, доречі, я „чорне на білім" довідався, як непристойний мій одяг, коли прочитав при вході, що: „Вступ заборонений особам непристойно одягненим. До них зараховуються й мужчини без маринарок..." А я власне був без маринарки!), манить туристів неменше, як освітлена кноючі рефлекторами найоригінальніша у світі „Венера мільонська" у Люврі, саркофаг Наполеона чи одна із трьох великих каварень Монпарнасу. А кожного довговолосого молодця з „артистично" завязаною краваткою, розглядаємо з неменшою цікавістю, як інші паризькі подивугідні обекти.

Бачити Париж й оглядати його в кількох днях, це немов полизати якусь незвичайно добру лакомину. Але й кілька днів вистачає, щоб ріпнити, що це одно з тих рідких міст, яке вабить, щоб його оглядати довго й основно, місто, де хотілось би і варто жити. Але автоматичну світляну сигналізацію руху на вулицях, на спосіб американський, таки требаб там завести!

Що писало „Діло" 50 років тему.

Четвер, 18. (6) жовтня 1888.

„МИ ПРИЙШЛИ З НАЙКРАЩИМИ НАМІРАМИ..."

Підчас генеральної дебати над буджетом у соймі посол Романчук виголосив промову, в якій зробив короткий огляд праці сойму в останній шестилітній каденції. Посол Романчук між іншим сказав:

„Тепер не велика була би хвальба, якби ми таке становище, таку більшість тут мали, як ви, панове, навіть з додатком того „баласту" селянства, то за шість літ діяльности ми моглиб виказатися найкращими успіхами". Але нас, руських послів, була в соймі тільки маленька горстка. А прийшли ми з найкращими намірами і робили все, що могло би довести до полагоди прикрих міжнародніх відносин. Правда, з великими проєктами реформи ми не виступали: це-ж не річ меншини, а ще такої дрібної. Але ми хотіли дрібнішими справами пробувати, проєктами в справах національних та економічних; але з одними і другими ми не мали щастя. Тепер незадовго станемо перед виборцями і ви, панове, і ми. Як голос виборців буде свобіднійший, то розсудить нас по справедливости. Коли не буде свобідний, то може, панове, до того дійде, що і тої дрібної нашої горстки вже тут не буде. Будете тоді мати ще свобідніше поле, певно й успіх буде ще світліший".

УМЕР ТВОРЕЦЬ „ВОЛЯПІКА".

„Творець „воляпіка" вмер цими днями в Констанції у 51-ім році життя. Двацять літ він працював над створенням міжнародньої мови і виступив уперше з тим проєктом 1881 р. Торік він президував на міжнародньому конгресі воляпікістів у Мюнхені, але чергового конгресу в Парижі, що має відбутися в 1889 р., не дожив. Провід над воляпікістами переходить тепер на якогось Авг. Кергофса, професора вищих торговельних шкіл у Парижі.

Архиепархіяльні вісти.

Принятий до звязи з клиром Архиепархії о. Бурчинський Михайло із Станиславівської єпархії.

Завідателями деканатів іменовані: 1. о. Лозин[illegible] Андрій, парох Грабовець, зборівського деканату. 2. о. Сойкевич Василь, парох Васючина, ходорівського деканату.

Завідательства дістали: 1. о. Безручка Володимир, неопресвитер, у Заболотцях олеського деканату. 2. о. Бурчинський Михайло, висл. катехит, у Перятині [illegible] хівського деканату. 3. о. др Гриньох Іван, архиєпархіяльний сотрудник, академічним душпастирем. 4. о. Кіль Володимир, неопресвитер, у Ратищах залозецького деканату. 5. о. Ковальчук Михайло, завідатель Ратищ [illegible] у Старих Бродах бродського [illegible] деканату. 6. о. Левенець Михайло, неопресвитер, у [illegible] 7. о. др Скоп[illegible] Старобрідських бродського деканату. 7. о. др [illegible] Йосиф, сотрудник у Тухлі тухлянського деканату тамже.

Сотрудниками назначені: 1. о. Гураль Михайло, сотрудник у Конюхах поморянського деканату, у [illegible] рзеві. 2. о. Ділич Володимир, неопресвитер, у Сороках [illegible] 3. о. Купиша Іван, неопресвитер, у Сороках [illegible] яричівського деканату. 4. о. Мадзелич Іван, [illegible] Старих Бродів і 5. о. Мадзелич Микола, [illegible] Гаїв Старобрідських, оба в Конюхові поморянського деканату. — 6. о. Ратушинський Михайло, неопресвитер, у Мартинові Новім бурштинського деканату. 7. о. [illegible] дик Володимир, неопресвитер, у [illegible] ського деканату. 8. о. Теліщевський Роман, неопресвитер, у Стрілках Нових стрілецького деканату. 9. о. Чубатий Йосиф, неопресвитер, у Добрянах [illegible] деканату.

† **Померли:** 1. о. Кушнівський Євген, декан [illegible] парох Сороцька скалатського деканату і член [illegible] його фонду, помер 25. серпня у 71. році життя і [illegible] священства. 2. о. Чубатий Олександер, парох [illegible] бродського деканату і член [illegible] помер 10. вересня у 69. році життя і 42. [illegible] 3. о. Юхнович Гнат, [illegible] Тухлі, [illegible] член посмертного фонду, помер [illegible] на у 80. році життя і 56. священства.

Сторінка без політики.

Словник для залюблених.

Коли Ви, Шановна Читачко, закохані, тоді добре знаєте, кілько клопоту спричинює Вам той „вибранець Вашого серця", без якого Ви не можете жити.

Мужчина це дике й неугомне сотворіння. Треба вміти присмирити його відповідним словом та жестом, щоб він сховав кігті та дав себе завести на мотузку там, де „слаба" жінка може його завести, себто до вівтаря..."

Осьтак тижневик „Парі Клер" намагається помогти гарним жінкам та оголошує „словар для суджених", який творить кодекс поведінки жінки з мужчиною, залежно від того, який тип мужчини творить такий „Дорогий Данко" чи „Милий Ромко".

Виходить із цієї статті, що жінці вистане заглянути лиш до словаря, щоб приборкати мужчину й розкохати його в собі.

СПОРТОВЕЦЬ.

Це тип відважного, коло 25-літнього мужчини. Він кермується радше відрухом, не надумується довго над одною справою. Вдача доволі рівна, погідна. Звеличує свою матір. Середня життєва позиція. Він не привязує надто великої ваги до карієри та грошей. У першій добі знайомства обовязком жінки є якслід повести розмову. Не вільно плести теревенів про сукні, бо це його знудить. Треба залишитися собою, та — борони Боже, не намагатись очарувати його своїм знанням та світовим виробленням. Треба вміти оцінювати вартости спорту, але перш усього дати йому дискретно зрозуміти, що передусім він є знавцем у тій ділянці. Від часу-до-часу не вадить йому підлещуватися, але так, щоб він цього не запримітив. Жінка мусить вміти слухати й захоплюватися разом із ним, коли він розказує про спортові змагання, які бачив, або в яких брав сам участь. Ніколи не можна нарікати на погане самопочуття, жінка мусить бути здорова й відважна, при цьому весела, так, щоб він говорив до своїх товаришів: „Ось козир-дівка!"

Коли дівчина їде з ним до ресторану, повинна їсти з апетитом, вибирати прості, здорові та недорогі страви. Одягатися треба скромно, не строкато.

Коли врешті прийде любов — треба щиро виявляти свої почування, але слід зберігати холоднокровність та умірковність між чужими людьми. Спортовець не любить „розголошувати" своїх почувань, бо це бє в його „мужеську вдачу". Годі зражуватися, коли пополудні він не відвідає коханої. Напевно мав змагання або трейнінг копаного мяча.

Слід ще при цьому тямити про його маму, яку він любить та вийти із нею часом до міста, намагаючися здобути в неї симпатію й довіря, хоч не вільно надто їй накидуватися.

САМІТНИК.

Такий любить перш усього свою працю. Він інтелігентний, очитаний. У товаристві жінок почуває себе ніяково. За те в інших життєвих обставинах зберігає певність себе. Його бачить у бюрі чи в фабриці. Вік 38—45 літ.

Із самітником уже трудніше діло. Жінка мусить бути зрівноважена, зберегти холодну кров, не показувати примх.

Хоч ви може й багато читаєте та знаєте, то вже таки менше від нього і зовсім не забувайте цього, що в ділянці освіти іще багато треба вам над собою працювати. Не оминайте розмов на політичні і соціольогічні теми, та дайте йому зрозуміти, що багато можете від нього навчитися. Слухайте пильно його виклади, щоб він був переконаний, що ви інтелігентна жінка, бистра і дотепна. Не виявляйте почування, ні холодности, коли до вас заговорить. Ресторани вибирайте відомі з доброї кухні та дозвольте йому вибирати страви. Він мусить зрозуміти, що ви не берете життя трагічно та що виїмково добре почуваєте себе в його товаристві.

Коли з ним повінчаєтеся, тоді шануйте його приятелів та невинні „манії", бо він їх і не багато вирікся для вас, резигнуючи з свобідного життя.

Не давайте йому відчути, що він „звязаний" — хай почувається свобідно у власній хаті, хай виходить і вертає, коли захоче, не потребуючи заголошувати, де йде й пощо.

СВІТОВИЙ МУЖЧИНА.

Він почуває себе добре тоді, коли окружає його рій вродливих жінок. Це скептик із великими вимогами. Він одягнений завжди без закиду. Темперамент „милого пустяка" й обережність расового джентельмена творять тип, який вагається у віці 30 і більше літ.

Ви мусите бути привабливі й заразом зберегти легку віддаль. Мусите бути елегантні без закиду, мусите виріжнюватись посеред інших жінок та стерегтись неприродної пози. Треба вам получити природність із вибагливістю одягу й думки, бо в розмові ви повинні виявити орієнтацію й ніжний дотеп. Добре, коли ви зумієте підлещуватися, але так „пів жартом, щоб він ніколи не був певний, чи говорите поважно, чи... кепкуєте собі з нього. Будьте при тому загадочні та зацікавивши його своєю особою, залишіть завжди якийсь сумнів: хай він якнайдовше розвязує загадку „семи жіночих душ". Подбайте, щоб він завжди дивувався. Коли ви вже навіть певні його кохання, постарайтеся, щоби він не був певний вашого.

СЕНТИМЕНТАЛЬНИЙ.

Сентиментальний мужчина ідеалізує жінки. Він повний уяви, але не дурний. Чарівний, привязаний до домового огнища та споминів. Правда, він не багато має приятелів, але ті, яких має, цінять його та люблять. Його вік 20—30 літ, він може бути бідний або багатий. Для нього ви мусите бути стовідсоткою жінкою — ніжною, чутливою. Можете бути інтелігентні, але оминайте „інтелектуалізму" та сухих відповідей. У розмові виявіть свою вдачу так, щоби вона виглядала схильна до оптимізму, теплих зворушень та до ідеалізму. „Він" повинен виповнювати ввесь зміст вашого життя. Якби ви поважилися „блиснути" у вітальнях та вести флірт — тоді втратите його назавжди.

Підчас прогульки слід виявитися доброю господинею. Він напевно буде зворушений, коли побачить у кошику смачні тісточка, які ви самі спекли.

Коли-ж сентиментальний молодець освідчиться, не завадить вам трохи прослезитися.

НЕСМІЛИВИЙ.

Несміливий мужчина буває завжди спокійний. Окруження часто його не розуміє, він шанує своїх приятелів і людей, що виявляють йому свою симпатію. Вік: 25—35 літ.

Навіть, коли й ви несміли, мусите ним легко покермувати, постаратися про вашу стрічу та „світанок кохання". Розмови спрямовуйте на теми, які його цікавлять та дозвольте йому говорити. Не намагайтеся бути неприродною, інтелектуалісткою, але будьте щирі та безпосередні. Дайте йому відчути, що ваші серця бють одним ритмом.

Одягайтесь так, щоб він міг вами чванитися, але й щоби не потребував бентежитися надто сорокатим або привабливим та ексцентричним одягом.

Від нього компліментів не ждіть, за те будете мати відданого чоловіка і в хаті спокій, який межує з монотонією. Збережіть свій чар та вроду. Ваш чоловік гідний цього, хочби й не запримітив, що ви маєте новий капелюх, чи суконку. Він мовчаливий, опанований, але найкращий з чоловіків.

МИСТЕЦЬ.

Це людина жагуча, химерна, нерішена та з живою уявою. Життєве становище завжди непевне. Балакайте з ним про останні розшуки в Малій Азії, про майбутню виставу малярства, про різьбу і т. д. Дозвольте йому говорити, слухайте його з зацікавленням, подивляйте його отверто й без сорому та підлещуйтеся йому якнайбільше. Можете бути певні себе, але без переборщення. Не вільно вам у ніякій формі проявляти „консерватизму". Ходіть із ним на вистави мистецтва, слухайте пояснень, але залишіть йому переконання, що вам далеко ще до такого знання. Одягайтесь оригінально та не говоріть про... авта.

Життя з мистцем не легке. Можна дістати все, чого забажаєте, але мусите вибрати догідний мент. Не забувайте, що він химерний, упертий та що він може „станути дуба". Часом жінка мусить бути по матірньому вибачлива, усміхнена від ранку до вечора. Ведіть рахункові книжки, коли він цього не бачить і сумерком читайте йому наголос поезії...

Справді дивно стає, прочитавши осьтаке. Видно, що ріжні закордонні журнали або не мають кращих тем, або справді спекулюють на наївности, легковірности своїх читачів, у цім випадку читачок. Змагання схопити життя у рямки якихсь приписів та поучень сходить (особливо в американців) уже на дивогляд.

Проте годі не признати, що ця „високонаукова" статейка, яка мала би стати рецептою для закоханих, спирається на деякім знанню психіки людини.

—o—

Медична загадка.

Передількома днями відбувся в Будапешті похорон 72-літнього високого почтового урядовця Арона Арані. Була це доволі відома постать завдяки одній трагічній події, яка трапилася Аранієві ще в 1911 р. Арані зазнав тоді важких ран і потрясення мозку підчас залізничої катастрофи. З причини недуги, яка опісля витворилася, Арані не бачив нічого 10 літ. При цьому його змисл дотику був такий слабий, що він був просто немічний як дитина і йому мусіли у всьому помагати.

По десяти роках Арані віднискав зір, але стратив зовсім апетит та одночасно память і то до тієї міри, що він не памятав ні події, яку пережив, ні ходу своєї важкої хороби.

Такий стан тривав кілька місяців, відтак Арані запав у сон та спав із короткими перервами 10 літ. Він будився лиш тоді, коли шлунок домагався поживи. По десяти роках він розбудився, але не зясовував собі зовсім із цього справи, що проспав такий довгий час. Про все забув, не знав як він називається, яке імя його жінки, навіть дивувався, коли йому казали, що він жонатий. Навіть читати й писати забув і мусів другий раз забиратися до цієї науки.

Від того часу він був зовсім нормальною людиною, аж недавно запав знову в сон, з якого вже не пробудився.

—o—

Рекорд у відтовщуванні.

Своерідний рекорд здобув відомий у Фінляндії адвокат Морріс Деляж.

Він був дуже грубий і важив 120 кґ. Перед двома місяцями рішив він перепровадити на собі лікування відтовщування. Взявся до цього з таким завзяттям, що здобув у цьому рекорд. Він піддавався ріжним масажам, брав парафінові купелі, ковтав ріжні пігулки та довів до цього, що за один місяць стратив на вазі 31 кґ. По другім місяці такогож лікування важить він сьогодні 53 кґ.

Дивне, що не зважаючи на такі форсовні заходи, добродій Морріс Деляж, чується зовсім здоровий і не ослаблений на серці.

—o—

Найстарша гра.

Експедиція, що її зорганізував американський археольогічний інститут та дирекція музею в Пенсильвенії для переведення розшуків в Іраку, найшла підчас тих розшуків шахові фіґурки, що походять імовірно більш-менш із часів 4.000 років перед Христом.

Це безсумніву доказ, що гра в шахи є найстаршою грою, відомою в історії людства.

—o—

100-ЛІТТЯ УРОДИН БІЗЕТА.

У Франції йдуть тепер дбайливі приготування до „тижня Бізета", з нагоди сотих роковин уродин великого композитора. Ці роковини творця опери „Кармен" та „Ловців перлин" відбудуться дуже величаво. Підчас „тижня" гратимуть опери Бізета у найкращій світовій обсаді. В тому часі відбудуться теж зїзди музичних та співочих товариств. Всі опери виставлять у великім будинку паризької опери.

—o—

НАЙДОВШИЙ ДЕРЕВЛЯНИЙ МІСТ.

У Злучених Державах істнує найдовший у світі деревляний міст. Збудували його 35 років тому з жовтої американської сосни та імпреґнували креозотом. Він тягнеться 9,3 км. та спочиває на приблизно 2.000 стовпів. Ці стовпи вбиті подекуди 14 м. глибоко. 10 років тому більшу частину деревляного матеріялу цього мосту заступили новим.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

УКРАЇНА — РКС 2:1 (1:1)

Здавалося, що Україна переможе високо одну з найслабших дружин Окружної Ліги, якою є РКС. Та на грищі виявилося зайвий раз, що величезна амбіція та завзятість дуже часто рівноважать технічну й тактичну вищість. РКС згори стояв на втраченій позиції, бо годі було подумати, щоб напад України не перефорсував дефензивної лінії робітників (до речі: найкращої частини РКС-у). Проте РКС держався добре від першого до останнього свистка та, не зважаючи на примітивізм офензивних акцій все таки завдавав дефензивним частинам чорно-червоних чимало клопоту.

На скромну, навіть за скромну перемогу України вплинула не лиш амбітна гра РКС-у, але у великій мірі ще й сильний пех поодиноких наших нападників у підворітних ситуаціях. Адже Тихолів, Богурат і Мікльош І. у кількох випадках не поцілили просто з кількох кроків до воріт. Скоцень мав цим разом менше підворітних догідних ситуацій: змарнував він дві ситуації і три використав, але останньої використаної ситуації не признав суддя. З цього виходить, що коли йде про використовування підворітних ситуацій, то Скоцень вдоволив у сто відсотках. Не використали безлічі ситуацій ні Мікльош (по Скоценеві мав їх найменше), ні Богурат (найбільше), ні Тихолів. Магоцький таких ситуацій не мав, бо обмежувався виключно до подач, цим разом дуже добрих і небезпечних. Як цілість напад України не грав зле, але не мав щастя і виявив за мало агресивности. Поміч заслуговує на повне признання. Каратницький не заступивНоймана, якщо йде про продуктивність подач (хоч від попереднього виступу і під цим оглядом поправився), але грав дуже амбітно, жертвенно і з нескладним нападом РКС-у давав собі назагал легко раду. Оба бічні помічники д. добрі. Залога чорно-червоних виявляє від довшого часу деяку хиткість форми. Раз кращий Воробець, раз Мікльош. І саме ця хиткість форми спричинює в багатьох випадках непотрібну втрату воріт. В останніх часах форма Воробця помітно знизилася і вчора теж кращий був Мікльош від свого партнера. Гиура назагал незле заступив Бороса, але мусить памятати, що на „гохштаплерство" у спорті нема місця. Він ще рішуче за молодий, щоб дозволяти собі на „самопевність", навіть у не конче грізних ситуаціях.

РКС має д. добру залогу і знаменитого воротаря. Зуб боронив учора в таких ситуаціях, що інший, навіть д. добрий воротар мусів би був пропустити мяч до своїх воріт. У помочі грав незле Полусвток. Напад завзятий, амбітний — і тільки всього. Ніякої думки у грі і ніякого стилю. Не диво, що з таким нападом РКС здобув всього 6 пунктів і стріляв лиш 5 воріт.

Сама гра не була надто цікава, бо чорно-червоні не давали собі вирвати ні на хвилину ініціятиви з рук. Навпаки — в деяких ментах відбувався тренінг на одні ворота. Та РКС все таки намагався вдержати відкриту гру (ми не бачили відкопів на авт, ні гри на час) і час до часу небезпечно відгризався. Здавалося, що при сильній перевазі України ось-ось посиплються ворота. Коли ж тих воріт не було, на грищі настала нудьга. Цієї нудьги не розігнали навіть погані фавлі деяких грачів РКС-у при кінці другої половини.

Для ілюстрації ходу гри подамо ось-такі подробиці: у перших хвилинах Гиура мусів боронити двічі в небезпечних ситуаціях. Від 3 хв. починається ціла низка підворітних ситуацій, які інавгурує Скоцень бомбою з 3—4 м. понад поперечку. Відтак по черзі всі наші нападники марнують догідні позиції. Найбільшого пеха мав Богурат. Перші ворота для України здобуває Скоцень у 9. хв. прегарним стрілом у горішний ріг після ідеальної подачі Магоцького. У 20. хв. Скоцень не використовує карного. У 32. хв. РКС несподівано вирівнює із далекого стрілу. Відтак на грищі панує нудьга. У другій половині Україна ще більше переважає і в 9. хв. Магоцький подає низько до Скоценя, який теж низько скермував мяч до сітки. Всі інші численні підворітні нагоди Україна знову змарнувала. Чорно-червоні здобувають правда ще двічі ворота, але суддя їх не признав (раз офсайт, раз фавль Скоценя).

Суддював добре п. Рах. Публики к. 2.500.

ЛЬВІВ. ПОГОНЬ І Б — СЯН 5:1 (0:1).

Сян у вчорашньому дні мав два обличчя. У першій половині, коли українська дружина мала ще повний запас фізичних і нервових сил, була вона рівнорядним противником Погоні. В тому часі Сян здобув ворота зі стрілу Березовського. Правда, і в першій половині виявили зверх різні недостачі сяновиків, але тоді затирала їх ще величезна амбіція та запал до гри. У другій половині перемиська дружина змінилася не до пізнання. Грачі висмажилися й вибилися з сил до тієї міри, що Погонь запанувала всевладно на грищі, не стрічаючи в дефензиві сяновиків поважнішого опору.

Вчорашні змагання ще раз виявили, що Сян, не зважаючи на дискваліфікацію Ходака й Федоровича та на контузію Побідинського, найкращі свої частини має таки в залозі й помочі. Правда, Опись на середині помочі грав слабо і не видержав обох частин, одначе як цілість поміч Сяну не була найгірша. Головна вина за програну спадає безсумніву на напад, який губиться у предовгих комбінаціях ушир і не рішається на стріл (щоб не змарнувати доброї нагоди, кожний із нападників хотів би просто віхати до воріт). У другій половині напад сяновиків зовсім стратив голову і — що найважніше — забув про співпрацю з дефензивними лініями. Замість у критичних ситуаціях помагати своїй залозі й помічникам, нападники стояли здебільша бездільно, сподіючися, що мяч сам до них прийде. Немала вина високої програної спадає теж на воротаря Лехіцького, який боронив досить непевно. В залозі певніший Медвідь, хоч Буш подобався відкопами. В помочі найкращий був Неофіта. В нападі Турко не мав змоги виявити своєї вартости, бо противник дбайливо його пильнував. Незле грали теж Медицький і Дигдалевич.

Ворота для Сяну здобув у першій половині Березовський, який скермував головою мяч, битий Дигдалевичем з вільного до сітки. В першій половині мав Сян ще нагоду підвищити воротний вислід, але зі згаданих уже причин йому це не вдалося. У другій половині грала тільки Погонь і вона теж заслужено виграла. Ворота для Погоні здобули: Шмид (з карного), Єдинак Карпінський, Дрегер і Казьмірович.

Суддював д. добре п. Нусенблят. Видців к. 1500.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **ЧОРНІ — ГАСМОНЕЯ 2:1 (1:0)** Гра на низькому рівні, гостра, хвилинами брутальна. Ворота для Чорних стріляв Топідло і Журковський, для Гасмонеї Вільбер. Суддя п. Гловач з Перемишля.

ПЕРЕМИШЛЬ. **РЕСОВІЯ — ПОЛЬОНІЯ 1:1 (0:0).** Польонія виступила з кількома запасними нападниками. Ресовія мала перевагу й лиш амбіція дала змогу Польонії здобути нерішений вислід. Ворота для гостей стріляв Калемба. Вирівнює в останній хвилині Зелінський. Суддя ред. Пшибильський.

САМБІР. **КОРОНА — ЛЄХІЯ 1:0 (1:0).** Єдині ворота стріляв Барбара. Суддя п. Драбіновський.

ЯРОСЛАВ. **ЮНАК — ВКС 1:1 (1:1).** Ворота для господарів стріляв Соверський, для Юнака Маковський. Суддя п. Бауховський.

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

1)	**Україна**	9	13: 5	25:12
2)	Юнак	9	12: 6	19:10
3)	Корона	10	12: 8	18:26
4)	В. К. С.	8	10: 6	19:10
5)	Погонь І. Б.	9	10: 8	16:11
6)	Ресовія	8	9: 7	21:20
7)	Погонь Стрий	9	8: 8	27:15
8)	Чорні	2	8: 8	15:16
9)	Польонія	8	8: 8	13:20
10)	Лехія	7	7: 7	10: 9
11)	Гасмонея	9	7:11	10:17
12)	Р. К. С.	9	6:12	5:11
13)	**Сян**	7	2:12	6:25

У табелі не враховуємо вислідів стріч Лехія — Ресовія та Лехія — Сян. Перший мечч має ще догравку 46 хв. у другому випадку ведуть слідство.

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

СТРИЙ. **СКАЛА — СТРИЯНКА 2:0 (1:0).**

До цих змагань виступила Скала в такім складі: Малецький, Держко, „Тонько", Котурбач, Сігура, Матульський; Піта, Новак, Заплатинський, Скварок, Гороховянка.

Скала виступила до змагань зі своїм льокальним суперніком зі сильною волею перемогти, що їй теж удалося. Досі в мистецьких змаганнях (у Б-клясі) завжди вигравала слабша Стриянка. Дружина Скали була вирівнана у всіх лініях. Дуже добре грала поміч, яка успішно співпрацювала з нападом. Вона теж сильно причинилася до перемоги. Майже ввесь час сильна була перевага Скали, одначе її напад виявив слабу стрілову диспозицію. У багатьох випадках ратували Стриянку стовпи й поперечка.

Перші ворота здобув у 28 хв. Заплатинський, який притомно використав помилку воротаря, що випустив мяч із рук і добив його до воріт. У ІІ-ій половині гра стає майже тренінгом на ворота Стриянки і в тому теж часі ратують її стовпці та поперечка. Другі ворота здобув для Скали у 40 хв. прегарним стрілом Новак. Годиться відмітити, що Заплатинський розбитий у І-ій половині вийшов із грища, у другій лиш статистував.

Суддював добре п. Вольовський із Дрогобича. Видців к. 800 осіб.

БОРИСЛАВ. **КАДІМА — ДНІСТЕР 5:3 (4:1).** Кадіма мала майже ввесь час перевагу. Її найкращою частиною був напад. У Дністрі найкращий Шпиталь і Колодій. Гра в першій половині була дуже жива й цікава, завдяки зісімним підворітним ситуаціям. Кадіма здобула ворота вже в 1 хв. Побавом вирівнює для Дністра Шпиталь. Згодом Кадіма осягнула доволі замітну перевагу і здобула в тому часі трох воріт. Після перерви якийсь час переважала Кадіма, яка здобуває ще 1 ворота. Під кінець до голосу приходить Дністер, який із 2 карних здобуває (Колодій) 2 ворота. При кінці Кадіма здобула ще одні ворота. Суддював п. Стшелецький зі Львова.

ТЕРНОПІЛЬ. **ЯНІНА — ПОДІЛЛЯ 2:1 (0:1).** З Поділлям стає вже д. погано. Досі здобула українська дружина лиши 1 пункт. Відмолодженій дружині не стає все сил на повні дві половини, молоді грачі не мають відповідної рутини й досвіду. І цим теж можна оправдати цьогорічні невдачні програні Поділля.

Поділля вело в цих змаганнях аж до 85 хв. 1:0. До цієї пори українська дружина мала теж сильну перевагу. Несподіваний стріл у 85 хв. і вирівнання золочівської дружини так спеклило Поділля, що воно стратило голову й дозволило стріляти собі майже в останній хвилині другі ворота.

Поділля займає останнє місце табелі.

ПЕРЕМИШЛЬ. **ПОЛЬНА — СЯН І. Б. 2:2 (1:2).** Завдяки цьому вислідові Польна здобула остаточне мистецтво А-кляси. Польна мала сильну перевагу.

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

КРАКІВ. **ПОГОНЬ — КРАКОВІЯ 3:2 (1:1).** Несподівана перемога Погоні у Кракові. Ворота для Погоні здобули: Волошин 2 і Матіяс, для Краковії Пайонк і Ясельський.

ВАРШАВА. **ПОЛЬОНІЯ — ВАРШАВА 3:1 (1:1).** Заслужена перемога Польонії. Видців к. 10.000.

КАТОВИЦІ. **АКС — ВИСЛА 0:0.** АКС мав перевагу, одначе її не використав.

ЛОДЗЬ. **ЛКС — ВАРШАВЯНКА 3:0 (2:0).** ЛКС-ові одначе ця перемога нічого не помогла й він покидає Лігу.

ВИЛЬНО. **РУХ — СЬМІҐЛИ 4:2 (1:1).** Сьміґли припечатав остаточно вже свою долю й покидає Лігу.

Мистецтво Ліги вже здобув Рух. На дальших місцях ще можуть зайти зміни. Погонь займає 6 місце в табелі.

МИСТЕЦТВА Б-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. **ЗОРЯ — ГРАНІТ 0:0.** У першій половині Граніт мав доволі замітну перевагу, одначе не міг її використати завдяки добрій поставі залоги Зорі. У 2-ій половині більше з гри мала Зоря, одначе її напад не зумів сфорсувати непідступної залоги противника. В Зорі дивно слабо грала поміч і правий бік нападу. Зате добре випала залога й воротар. Суддя п. Гельвель слабий.

ЗИМНА ВОДА. **ЄДИНАСТКА — СТЕП 4:0 (1:0).** Змагання за мистецтво Б-кляси відбулися в Зимній Воді. Степ грав у резервовому складі, зокрема в лінії помочі і залоги. Єдинастка переважала кондицією і стартом до мяча. Степ мав голос лиш у І-ій половині, але не зумів цього виперити. Суддя п. Хуцінский.

СТАНИСЛАВІВ. **ПРОЛОМ — МАКАБІ 3:0 (2:0).** Мистецтва Б-кляси. Ворота для Пролому здобули: Якібчук, Багряний та Уровий. Пролом грав слабо в всіх лініях і навіть вислід 3:0 нікого не вдоволив.

Ц-КЛЯСА.

ЛЬВІВ. **СВЯТОГОР — ЛУГ 3:1 (2:1).** Луг програв змагання у другій половині, тому що не видержав скорого темпа. Грачі Святогору переважали фізичною кондицією і кращим стартом. Луг на початку першої половини заграв концертово і добув ворота зі стрілу „Вімбуся". Одначе при кінці доходить до голосу Святогор і здобуває ведення. Видців 300. Суддя п. [illegible] зайль.

ПРОЛОМ ІІ. — МАКАБІ ІІ. 9:4. Мистецтво Ц-кляси. Суддював безпадійно п. Деннефельд.

ЮНІОРИ.

УКРАЇНА — БІЛИЙ ОРЕЛ 6:0 (3:0).

Юніори України стають реваліцією цьогорічних мистецтв. Високі перемоги переходять просто у матку. Після минулонедільного двоцифрового погрому (Україна — Самсон 15:0), прийшла на черту добра дружина Б. Орла. В нашій дружині визначалися Богурат ІІ і Федорчак у залозі, Кос у помочі та Зубко і Кульчицький в нападі. Ворота стріляли: Зубко II, Кульчицький (2) і Дищо.

СТАНИСЛАВІВ. **РЕВЕРА — ПРОЛОМ 4:2** Перша програна юніорів Пролому в цьогорічних мистецтвах.

ТЕРНОПІЛЬ. **ПОДІЛЛЯ — ЯНІНА 0:0.**

СТРИЙ. **СКАЛА — СТРИЯНКА 1:1 (1:0).**

АКАДЕМІЯ В СОКОЛІ III.

Сокіл III. (Львів-Городецька) приєднався днів ... добре сокільській ідеї, уладжуючи в неділю 16 ... з нагоди 25-ліття свого існування святочну академію з [illegible] ... знаменитим поклоном.

У виповненій малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка розпочалася академія вступом перед головою Сокола ... д-ром Коржинським. По промові голови відбулися вправи соколят, соколок та соколів, вправи дорослих, вправи вільноруч дорослих, вправи вільноруч посестер, вправи добретимів на поруччях, дружинну, вправи учасників добретимів на коні та вільноруч, вправи добретимів на коні, вправи добретимів на коні та ... Всі ... виказали гарний рівень соколів та ... сокільського ... ... Свідчить це про добрі методи сокільської праці ...

Доповненням добірної програми були ... продукції хору.

Бажаємо рухливому проводові сокільського ... найкращих успіхів і на майбутнє.

Німеччина домагається вільної руки на Сході

та звороту кольоній, пропонуючи ґарантії для Англії та Франції.

Як твердить льондонський „Сандей Діспеч“, берлінський уряд познайомив британського амбасадора з німецьким пляном, що його небавом предложать у Парижі та в Льондоні. Зміст пляну ось який:

1) Німеччина заґарантує всі французькі кордони.

2) Німеччина визнає британську імперію в її теперішніх межах та формі.

3) На основі пактів Німеччини з Англією та Францією ці три держави обмежать повітряні зброєння.

4) Німеччина, Італія, Англія та Франція зобовязуються не заключувати пактів з СССР.

5) Англія та Франція дадуть Німеччині вільну руку на Сході.

6) Англія та Франція звернуть Німеччині всі її давні кольонії.

Чехи не приймуть французької помочі.

Підчас побуту у Празі провідник французької генеральної конфедерації праці Жуо обіцяв зорганізувати у Франції збірки на підмогу Чехословаччині.

Чехи відкинули цю поміч: вистачить — мовляв — коли Франція не буде спинювати господарського розвитку Чехословаччини.

АНГЛІЯ ДАСТЬ ЧЕХІЇ ФІНАНСОВУ ПІДМОГУ.

Чеська фінансова місія, під проводом Поспішіля, предложила британському урядові меморіял, в якому чеський уряд подає причини, чому він мусить просити в Англії фінансової підмоги.

Британський уряд наказав Англійському Банкові, щоб він негайно виплатив асиґнатами Чеському Банкові 10.000 фунтів стерлінґів, як зачет на підмогу. Цей зачет зужиє чеський уряд на негайні потреби, звязані з утратою прикордонних земель, перш за все на поміч та тимчасове заняття для чеських утікачів.

—о—

Німеччина відступає Чехії 12 сіл

ТА ДВА ВАЖНІ ЗАЛІЗНИЧІ ДВІРЦІ.

Підчас переговорів чесько-німецької комісії, що мала означити кордон між обома республиками, представники німецького уряду повернули чехам, заняті уже німецькими військами, 12 громад у повітах Біновіцькім та Ічинськім.

Німецькі війська евакували ці села.

Водночас німецька влада погодилася на невтралізацію двох залізничих двірців у Свинові та Полиці, недалеко Моравської Острави; оба двірці переняла чеська залізнича служба.

Ці двірці мають велике значіння для залізничої сполуки Праги з північною Моравією, бо це два важні вузли на лінії Моравська Острава —Прага.

РОЗМОВИ МІН. ХВАЛЬКОВСЬКОГО З МІН. РІБЕНТРОПОМ ДОВЕЛИ ДО ГОСПОДАРСЬКОГО Й ПОЛІТИЧНОГО ПОРОЗУМІННЯ.

У берлінських політичних колах переконані, що розмови чеського міністра закордонних справ Хвальковського з мін. Рібентропом довели у засадничих справах до порозуміння і то, не тільки у господарській, але й у політичній ділянці.

ЧЕСЬКО-НІМЕЦЬКЕ ЗБЛИЖЕННЯ.

Чеська преса одобрює нову політику чеського уряду та зазначує, що з реального погляду це одинока розумна дорога до правдивого розвитку. Чесько-німецька співпраця може принести обом сторонам тільки користи.

Влада уневажнила заборону поширювання на території Словаччини Гітлерового твору „Майн Кампф“ та повернула дебіт 5-ом забороненим досі німецьким щоденникам.

НІМЕЧЧИНА ВПУСКАЄ ЧЕСЬКІ ТОВАРИ ДО СУДЕТІВ БЕЗ МИТА.

Німецький уряд увільнив покищо від мита чеські товари, що їх вивозять до Судетів.

ЗАСАДНИЧА ЗМІНА У ЧЕСЬКІЙ ПОЛІТИЦІ.

Як основну умовину наладнання приязних відносин між Берліном та Прагою, поставив Гітлер домагання, щоб чеський уряд зірвав усі звязки з Москвою.

З хвилиною, коли розпічнуться розмови мін. Хвальковського з Гітлером, прийде основна зміна у закордонній політиці нової Чехії. З цим звязана також господарська політика, тому сподіються у майбутнім господарської співпраці Німеччини та Чехії.

Українці в Німеччині проти зазіхань

МАДЯРЩИНИ.

Українська Громада з осідком у Берліні відбула дня 11. жовтня ц. р. сходини, присвячені справі Закарпаття. Перед дуже чисельно зібраним громадянством м. Берліна управа Громади зреферувала справу Закарпаття та зясувала заходи, що їх поробила, щоб спопуляризувати цю справу на чужині. Збори одноголосно приняли через аклямацію відповідну резолюцію і виступили з обуренням проти всяких спроб потоптати засаду національного самоозначення та рішуче відкинули мадярські зазіхання на споконвічну українську землю.

Краще мало, але часто.

Восьмилітня Оксана, донька незаможньої урядничої пари, раз вирвалася при гостях:

— А я вже маю посаг!

Запанувало жартівливе здивування. Родичі, трохи збентежені, виснили:

— Це ми жартом говоримо, що збираємо для неї посаг, але в дійсности вона вже має на книжечці відложених кілька тисяч.

— Якже це? Ви зі своїх невеличких заробітків уже вспіли стільки відложити?

— Якраз не з заробітків. Діло в чому іншому: завжди в кожній льотерії купуємо для Оксани частину льосу. Це рахується як виключно її власність і вважаємо, що не маємо до нього права, як виграє.

— І виграє?

— Не завжди, але час від часу впаде якась вигра. Раз виграли тисячу золотих. Ніколи не впав великий льос, але невелике щастя біля нас крутиться. Добре й це. Це в цілости відкладаємо для неї. Чи моглиб ми в інший спосіб щось заощадити? Часами в неї позичаємо, потім знову віддаємо. В кожному разі маємо резерву.

— Сподіюся, що тепер може випаде якась більша вигра, — сказала Оксанина мама. — Маю якесь дивне довіря до цього числа...

— Не треба багато вимагати, — перервав батько. — І так не можемо нарікати. Я волію малі, але часті вигри. Маю більше приємности. Я, як навіть не виграю, то думаю, скільки радости мають ті, що виграли. Так важко тепер на світі жити. Для неодного це дошка ратунку. І тому, на мою думку, кожний повинен купити бодай пятку льосу. Є ще кілька днів часу. В середу зачинається тягнення І. кляси сорок третьої Клясової Льотерії. Хто не має льосу, цей добровільно вилучується з круга можливости поправити свою долю! А поправити свою долю хіба кожний хоче.

З життя наших установ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА „МОЛОДА ГРОМАДА“.

В суботу 15. ц. м. відбулися Загальні Збори Т-ва „Молода Громада“ у Львові, що їх відкрив голова **інж. А. Палій** короткою промовою про напрямні праці Т-ва. З черги складали звіти з діяльности: секретар **д-р Л. Макарушка** і скарбник **П. Бекесевич**, **О. Навроцький** про життя клюбу та **дир. С. Волошиновський**, який відчитав звіт К. Комісії.

По короткій дискусії над звітами Загальні Збори — на внесок дир. С. Маґаляса — признали абсолюторію Раді.

На внесок дир. М. Хроновята нову Раду Т-ва вибрано одноголосно в такому складі: інж. **Андрій Палій** — голова, **Осип Навроцький** — заступник голови, члени: **Роман Купчинський**, **д-р Іван Гижа**, **Петро Постолюк**, **Петро Бекесевич**, **Ярослав Гладкий**. До Контрольної Комісії ввійшли: **Юліян Шепарович**, **Любомир Макарушка**, **С. Волошиновський**. До Господарської Комісії ввійшли: **Ярослав Скопляк**, **Микола Бонковський**, **Іларій Ольховий**, **Юрій Крохмалюк** та **Іван Рудницький**.

Висоту членської вкладки устійнено на 2 зол.

ПОСВЯЧЕННЯ ДОМІВКИ „МІЩАНСЬКОГО БРАЦТВА“.

В неділю, 16. ц. м. вполудне відбулося посвячення нової, просторої домівки „Міщанського Братства“ (Ринок ч. 42. II.), в якому взяли участь представники наших установ, товариств і орґанізацій.

Посвячення домівки довершив **о. проф. Хомин**, який виголосив теж принагідну промову про завдання українського міщанства і побажав якнайкращих успіхів „Міщанському Брацтву“ і його праці в новій, просторій домівці.

За сердечні побажання подякував о. проф. Хоминові голова „Міщанського Брацтва“ д-р Ст. Біляк і передав на його руки поклін Митрополитові Кир Андреєві. З черги представники установ, товариств і орґанізацій складали устні привіти. Слід згадати, що наспіли теж письменні привіти, які відчитано. З черги присутні вписувалися до пропамятної книги, по мистецьки виконаної переплетником Кривецьким. Це миле свято українського міщанства скінчилося спільним сніданням, переплітаним принагідними промовами.

Мадяри нічого не скористають.

З Берліна повідомляють, що в тамошніх колах панує переконання, що

мадярсько-словацький конфлікт вирішать радше по думці Праги, ніж Будапешту.

„ПОВСТАНЦІ“ ПОЗИЧЕНІ З МАДЯРСЬКОЇ АРМІЇ.

Уряд Закарпатської України ствердив в офіційному комунікаті, що в краю нема ніякого повстання. Зате мадярська орґанізація „Мадяр Саботчамотов“ (з осідком у Мадярщині, під проводом **підполковника мадярської армії Гааші)** вислала на мадярсько-закарпатський кордон з Кішвараду відділ партизанів, зложений з старшин, підстаршин і вояків мадярської армії. Цей відділ перейшов кордон і почав робити бешкети на території Закарпатської України. Військо зліквідувало цей відділ; з полоненими поступило військо згідно з законами війни. Мадярські старшини піддалися.

ПОЛЬСЬКИЙ КОНСУЛЬ В УЖГОРОДІ ПРОТЕСТУЄ.

В суботу чеський жандарм спинив коло Ужгороду самохід польського консуляту з Ужгороду. Консуль Халупчинський звернувся до мін. Парканія з протестом.

ВИНЯТКОВИЙ СТАН У ПРИКОРДОННИХ ПОВІТАХ СЛОВАЧЧИНИ.

Словацький краєвий уряд у Братиславі впровадив винятковий стан у всіх словацьких прикордонних повітах та в Кошицях.

СЛОВАКИ ДОМАГАЮТЬСЯ ЧАСТИНИ МОРАВІЇ.

„Словак“ видвигнув домагання, щоб до Словаччини прилучити частину Моравії, заселену словаками. Такий постулят видвигнено ще 1918 року

Ділом ушануйте память тих, що своїм зусиллям та терпінням поставили нас у ряд націй.

Свято української кооперації.

КООПЕРАТИВНА АКАДЕМІЯ.

Заходом Т-ва Українських Кооператорів у Львові відбулася в неділю 16. ц. м. в год. 12-ій вполудне кооперативна академія в салі Театру Ріжнородностей, яку відкрив голова РСУК **інж. Ю. Павликовський**, привітавши Преосвященного Никиту, представників установ і кооператорів. Опісля голова виголосив гарно обдуману промову про ідеольогічні основи українського кооперативного руху. З черги мужеський хор „Сурма" під управою **дир. Плешкевича** відспівав кооперативний гимн, а п. **Сеник-Грещакова** виголосила прегарно рецитацію „Лицарі єднання", за що присутні нагородили її бурхливими оплесками. Далі **начальний директор РСУК Остап Луцький** виголосив одногодинний реферат про розвиток українського кооперативного руху на наших землях у Польщі. Присутні довідалися, що в українських кооперативах приростає річно пересічно 50.000 членів і що наші кооперативи обєднали вже 70 прц. українського населення у Сх. Галичині. Промовець зясував перешкоди, що їх мусить поборювати українська кооперація та статистичними даними ілюстрував досягнення українських кооператив. Реферат, виголошений з питомою красномовністю, зробив на присутніх сильне враження, бо виявив, що в кооперації український нарід працює інтенсивно для свого загального добра. На дальшу програму склалися хорові продукції „Сурми" і дві деклямації: учениці та ученика недавно основаного кооперативного ліцею. Академія скінчилася відспіванням національного гимну в год. 2.45.

ПОСВЯЧЕННЯ ДОМУ УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ.

В год. 5-ій пополудні відбулося посвячення Дому Української Кооперації у Львові при вул. Технічній ч. 1, що його довершив Преосвященний **Кир Никита в асисті о. прал. Л. Куницького, о. ради. Семчишина та о. д-ра Фіголя.** По посвяченні Преосв. Кир Никита виголосив промову і передав привіт від Митрополита Кир Андрея для української кооперації.

Опісля присутні засіли до столів на перекуску та провели час на милій гутірці, переплітаній промовами. Голова РСУК інж. Ю. Павликовський подав історію придбання Дому Української Кооперації та зясував усі трудноші, що у звязку з тим прийшлося побороти.

Ті, що здобули славу і багатство.

Був час, що дивні перекази про середновічних лицарів перестали цікавити читачів. В місце тих, появились оповідання про героїв міщан. Робінзон Крузо це ідеал тих часів.

Герої ці, молоді люди, їхали далеко у світ, шукаючи пригод. Їхали на океани, в незнані краї, поміж диких людей, там осідали і жили новим життям. Ці оповідання віддзеркалюють дуже добре те, чим жив тоді світ. Це доба великих і сміливих подорожей. Молоді, сміливі люди, повні запалу і підприємчивости доходили просто до геройських діл, а верталися домів багаті в славу і золото.

З одної сторони, гнала їх жажда великих пригод, а з другої, не менша — віра в здобуття багатства. Згідно получили лицарську амбіцію з чисто купецькою і дали підставу під теперішню господарку. Змінились часи, скінчився міт про купця-лицаря, а місце його заняв купець теперішній такий, якого бачимо щодня з усіми добрими і злими сторонами.

Сьогодні молодий, підприємчивий чоловік. не забуваючи про працю будня, памятає, що мусить набути льотерійний льос. Знає він про те, що вже починається тягнення першої кляси сороктретьої Клясової Льотерії, а день 19. жовтня може бути днем його слави і багатства.

—o—

ОЗОН розвиває горячкову виборчу акцію.

МІНІСТРИ НА ВІЧЕВИХ ТРИБУНАХ.

По устійненні листи кандидатів на послів ОЗОН рушив до атаки — за виборцями. Пляново, на широку мірку закроєну виборчу акцію започаткував ОЗОН у неділю 16. ц. м., висилаючи на вічеву трибуну свого шефа, ген. Скварчинського у Львові, віцепремієра Квятковського у Катовицях і мін. Ульриха у Кракові.

Зїзд членів ОЗОН-у у **Львові** зібрав кілька тисяч поляків, здебільша службовиків самоуправних установ та всяких урядовців, які підчас дефіляди несли ріжні транспаренти з виборчими гаслами. По дефіляді, що її приймав шеф ОЗОН-у ген. Скварчинський в асисті воєводи Білика та місцевих провідників ОЗОН-у на Марійській площі, відбулося віче у Великому Театрі. Перший промовляв голова округи ОЗОН-у у Львові проф. Колянковський про напрямні польської державної рації на східних землях. По нім довшу промову виголосив ген. Скварчинський, що говорив про заслуги і значіння Львова для Польщі, про сильну віру, любов, геройство, честь і незломність у боротьбі польського громадянства у Львові, що є теж основою збірного життя цілого польського народу та основною вимогою обєднання всіх поляків в один моноліт, здатний і до боротьби і до перегонів у праці. З черги промовляв президент м. Львова Островський про ролю Львова в історії Польщі. Її відограє Львів, якщо буде зреалізований плян великого 2.000-кільометрового водного шляху Висла—Сян—Дністер, що получить Гдиню з Галацом і Балтійське Море з Чорним. „Без Сх. Галичини (в оригіналі: Малопольскі Всходней — прим. Ред.) не можна уявити собі моцарствової Польщі і тому треба зміцнювати тут польський елемент; кожний поляк цих земель мусить чути за собою силу 34-міліонового народу". Далі радна м. Львова Поляківна говорила про ролю жінки-польки у справі національного обєднання поляків. Вкінці промовляв відомий наш „приятель" п. Войцеховський, підкреслюючи, що ролі ОЗОН-у в обєднанні більшости польського громадянства не вистачає в Галичині, бо тут усі поляки мусять станути під одним прапором. **„Неприятель, хоч це наш співгромадянин, слідкує, робить заходи, організує, творить силу проти Польщі. У змаганні відорвати цю землю від Польщі проголошує гасла територіяльної автономії полудневo-східних воєвідств. На той постулят, що його висувають українські провідники, відповідаємо в імени 2.5 міл. (?) польського населення Сх. Галичини — сто разів ні!** Наше „ні" таке голосне, що заглушить слова української автономної заяви; наше „ні" мусить бути голосне на цілу Польщу від кінця до кінця і голосний мусить бути крик з наших міст, містечок та сіл між Сяном та Збручем"... Віче закінчилося відспіванням „Не дами землі", висилкою телеграм до Варшави та ухваленням резолюцій.

Варто згадати, що перед дефілядою членів ОЗОН-у ендецька молодь напала на них під воєвідством, де дійшло між обома групами до завзятої бійки. „Дзєннік Польскі" пише, що напад скінчився побиттям ендеків, яких поліція ледви врятувала перед масакрою. Опісля дійшло до дальших нападів ендеків підчас походу прихильників ОЗН. вулицями міста з під воєвідства під Вел. Театр і на площі перед В. Театром, де теж мусіла інтервеніювати поліція. По рішенню ендецьким студентам помагала польська шкільна молодь. У звязку з цим нападом „Дзєннік Польскі" стверджує, що „до забитих палкарських лобів можна промовити лише палкою. Тих палок львівські ендеки дуже домагаються і нехай не здивуються, якщо черговий похід ОЗОН-у буде машерувати під такт ударів київ по їх лобах та плечах".

ПЕРЕГОВОРИ З ОПОЗИЦІЄЮ ТА ЗМІНА ВИБОРЧОЇ ОРДИНАЦІЇ.

Віцепрем. Квятковський торкнувся у своїй промові в **Катовицях** недалеких роковин 20-ліття відродженої Польщі і перейшов потім до актуальних справ. Він підкреслив, що Польща змагає до кермованої і здисциплінованої демократії та виступив проти масонсько-ліберальної демократії, що лише розєднує поляків. Далі заповів безпощадну боротьбу з комуністичним інтернаціоналом та масонсько-ліберальними ложами, проти яких уряд підготовляє відповідний закон. Далі підкреслив, що ОЗОН веде переговори з представниками людовців і народовців та що ці переговори розвіяли вже багато непорозумінь. Опозиційні партії повинні ввійти до парляменту і там заняти опозиційне становище супроти уряду. Вкінці ствердив, що теперішня виборча ординація кепська і тому треба її змінити. А що сойм не підняв реформи виборчої ординації, то його розвязано, бо уряд не мав права зміняти виборчої ординації. Зміна виборчої ординації повинна піти в тому напрямі, щоб активні та популярні політики могли бути послами, незалежно від симпатії, чи антипатії теперішньої виборчої колегії, приналежности до ОЗОН-у чи до іншої партії. Слід теж привернути міліонам виборців право голосування на сенаторів, щоб зблизити громадян до держави.

ОЗН ЗДІЙСНЮЄ 9. СТАТТЮ КОНСТИТУЦІЇ.

У Кракові промовляв мін. Ульрих, запевняючи, що ОЗОН здійснює 9-ту статтю конституції, яка каже, що держава обєднує всіх громадян для загального добра. Тому промовець, як і два інші згадані представники уряду та ОЗОН-у накликував до участи у виборах.

—o—

По широкому світі.

б. бельгійський премієр Ван Зелянд виїхав до Англії та Америки.

Міжнародня комісія контролі евакуації добровольців виїхала до Барсельони.

Румунський військовий суд у Білгороді (Бесарабія) засудив 4-ох комуністів української народности.

У Бельгії дійшло до сутичок підчас комунальних виборів. Один сенатор убитий.

У болгарському місті Казанлик відкрили фабрику літаків.

Литва будує нову радіостацію на 50 до 120 кільоватів.

Ливанський президент звернувся до прем. Чемберлена з проханням мирно полагодити палестинську справу.

Турецький премієр виїде в листопаді до Румунії.

До Палестини вернувся британський високий комісар.

ПОМЕР МІНІСТР КОЛЬОНІЙ ВЕЛ. БРИТАНІЇ.

В одному з льондонських шпиталів помер британський міністр домінії льорд Стенлі. Він — син дуже богатого аристократичного дому — прийшов на світ 1884 р. Від 1917 був послом, від 1931 членом уряду, від 1934 р. членом тайної королівської ради. Його брат Олівер є міністром торговлі.

ПЕРЕД ВЕЛИКОЮ РЕКОНСТРУКЦІЄЮ БРИТІЙСЬКОГО УРЯДУ.

Наслідком смерти мін. домінії та недавньої димісії перш. льорда адмір. Дафа Купера у британському уряді є необсаджені дві теки. Крім того з огляду на злий стан здоровля уступить голова тайної ради та льорд канцлер. Пятий необсаджений ресорт — це запроектоване міністерство народньої служби.

Негайно після повороту прем. Чемберлена обсадить ці теки.

Демонстрація у справі Закарп. України в Перемишлі.

Під наголовком: „Спроба української демонстрації в Перемишлі" пише краківський „І. К. Ц." з 17-го тике:

„У пятницю вечором відбувалися в театральній салі при церкві ОО. Василіян у Перемишлі українські збори, скликані за запрошеннями; промовляли діячі УНДО д-р Загайкевич, д-р Хробак, член краєвої екзекутиви УНДО у Львові, й Осип Сенечко, секретар окр. комітету.

„По зборах юрба коло 300 осіб, рушила походом на місто з ворожими окликами. По дорозі на площі Конституції заступили юрбі дорогу два поліцаї і на них посипалося каміння. Повстало замішання, але незабаром приїхав відділ поліції і розігнав демонстрантів, придержуючи 32-ох найбільше агресивних юнаків".

„Слово Народове" з 17. ц. м. повідомляє, що в 16. годині члени „заользанського легіону" уладили протиукраїнську контрдемонстрацію.

ЯПОНЦІ ПЕРЕРВАЛИ ЗАЛІЗНИЦЮ З КАНТОНУ ДО ГОНКОНУ.

Японські війська дійшли до залізниці Кантон-Ковлюн, у віддалі 15-ох кільометрів від Ковлюну.

Рівночасно японські відділи, що йдуть на захід, заняли Вайчав та Покле. Китайські війська зосереджені під Таншіном, 45 км. від Кантону.

З Кантону евакуовано у глибину краю коло пів міліона людей.

ЩЕ ОДИН ЯПОНСЬКИЙ ДЕСАНТ ПІД КАНТОНОМ.

Як подають з Гонкону, японські війська причалили у Нантао, на західному березі півострову Ковлюн, 90 кільометрів від Кантону.

Телефонічна сполука між Гонконом і Кантоном перервана.

6000 БРИТІЙСЬКОГО ВІЙСЬКА ПРИЧАЛИЛО В ОДНОМУ ТИЖНІ ДО ПАЛЕСТИНИ.

2 британські транспортовці привезли 2.400 вояків і старшин з Мальти і Єгипту до Гайфи. Разом приїхало у минулому тижні до Палестини 6.000 війська.

НАМАГАЛИСЯ ПЕРЕЙТИ КОРДОН ПІД ЛАВОЧНИМ.

Від кількох днів на прикордонній відтинку біля Лавочного трапляються чимраз частіше випадки, що багато молодих людей намагається перейти кордон та дістатися на Закарпаття. Перед кількома днями прикордонна сторожа в Лавочнім придержала й відставила до Львова Володимира Марчука, Ярослава Петрова (обох друкарів), Василя Лесева, будів. робітника та Дмитра Тепа, всіх замешкалих постійно у Львові.

НОВИНКИ.

— **Третій з циклю ювилейних концертів** з нагоди 30-ліття композиторської діяльности Василя Барвінського відбудеться заходом СУПРОМ-у 5. листопада (субота) в малій салі Лисенка. У програмі фортепіянові твори. Виконавець: **Роман Савицький**, піяніст. 2200

— **Людина без записника — генерал без мапи.** Кожний інтелігент XX-віку мусить вести свої щоденні діла „з олівцем у руці", цього вимагає від нього темпо наших днів, постійна змінливість вартостей гроша, праці, товару, тощо. Єдиним практичним помічником, підручним провідником у всіх тих заплутаних справах буде для Вас календар-альманах „Криниця" на рік 1939, із багатим, прецікавим змістом, великою інформативною частиною, яка стане все в пригоді у Вашій праці. Найважнішою новиною в „Криниці" є ОКРЕМИЙ ЗАПИСНИЙ ТИЖНЕВИЙ **КАЛЕНДАР-ТЕРМІНАР,** такий важний і конечний при щоденних записках ділової людини. Приступна ціна „Криниці" зол. 1.50 дає кожному змогу засобитися найкращою альманахово-інформативною настільною книгою цього року. Не гайте зі замовленням, бо скоро наклад може вичерпатися. Замовляйте у Видавництві „Діло", Львів, Ринок 10 або у всіх книгарнях чи продавців часописів. —2

— **Українські авиції із закордонних радієвих станцій** слухайте тільки на радіоприймачах ф-ми „Е-комп", Львів, вул. Сикстуська ч. 29, тел. 203-30.

— **Звертаємо увагу,** що фарби, лякери, покосте, **косметику та предмети для домашнього господарства** закупите у кооперативі **„Фарбокрам" — Львів,** при вулиці **Собеського ч. 7.** Вічна площі Марійської і Галицької (Вивіска знищена злобною рукою). •2068 •10

— **З якнайкращих** шкірок футро — поручає і виконує у нас тільки Юліян Глушевський — рік основ. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. I. пов. телефон 254-46 1430 -9—?

— **Магазин постелі Р. Джала** — Львів, Хорущини 5, поручає ковдри, матраци — переробляє ковдри по 4 зол. матраци по 6 зол. Приймає піря до прання. Тел. 294-81 1186 —100

— **Надзвичайні сходини адвокатів** львівської округи С. У. А. **у справі оборони прав української мови на терені Окружної Адвокатської Ради** відбудуться в середу 19. жовтня ц. р. в год. 7. вечором у домівці С. У. А. при вул. Костюшка ч. 5 (Центробанк). Приявність усіх членів СУА на цих сходинах з уваги на надзвичайну вагу повищої справи обовязкова.

— **На відремонтування хлопячої школи** „Р. Ш." ім. Шевченка у Львові, при вул. Супінського зложили Б. і Р. Крипякевичі 10 зол. і кличуть своїх товаришів: І. Мельника, З. Ласовського, Б. Костельника, Р. Сітницького, Ю. Стата та І. Терлецького, всіх зі Львова.

— **Українська авдиція.** У вівторок 18. ц. м. передає в год. 14.30—14.45 львівське радіо побутово-історичну сценку пера Романа Пашківського п. н. „Гетьманський суд", що перенесе нас у 17. століття з його цікавим та своєрідним життям. Сценку виконує ансамбль під пров. В. Германа.

— **Прошу всі українські театри,** щоб постарались за відправу поминального богослуження з панахидою у сороковий день смерти, себто 25. X., бл. п. Миколи Бенцаля, режисера Українського Театру ім. Ів. Котляревського, в тих місцевостях, де вони перебувають. — І. Когутяк, дир. українського театру.

— **У Великому Міському Театрі** найближчі премієри будуть: французька комедія Бурде „Остання новина", де виступить відомий варшавський артист Б. Самборський, оперетка Бродського „Закохана королева" з Дідур-Залуською та Ігом Симом. Крім цього виставлять оперу „Мадам Батерфляй" з Евою Бандровською-Турською і румунським тенором Діну Бадеску.

— **Єнзик до гною.** В „Українськім Бескиді" з 16. ц. м. (ч. 39—40) читаємо: В неділю 9-го ц. м. чотири учениці української жіночої гімназії в Перемишлі спішили рано до гімназії на ексорту, розмовляючи між собою по українськи. На вулиці Фредра, недалеко гімназії, стрінула їх немила пригода. Їх розмова в українській мові подратувала військового капеляна, який ішов перед ними. Цей капелян (мужчина високого росту, брунет дещо шпакуватий, у військовій шапці з червоною обвідкою у реверенді) спершу перейшов на другу сторону вулиці, а далі не видержав і гукнув через вулицю до дівчат: „Ви сен не встидзіє гадаць на уліци по руску?!" Дівчата здивувалися і по хвилині чемно відповіли: „Ні!" Тоді з уст капелина почули таку „научку": „То єнзик до гною, а не на уліцен..." Реверенда капелина і такі слова здивували учениць і одна осмілилась спитати: „Чи це любов ближніх наказує вам так говорити?" На це відповіди учениці вже не дістали...

— **Жахливе вбивство і самогубство** трапилося в неділю 16. ц. м. у Бродках, львівського повіту, де 30-літній Василь Завудяк на тлі особистих непорозумінь вдерся в 10-ій год. вечором до хати В. Огоновського та трьома ударами сокири забив його жінку Агафію. Василь Огоновський замкнувся в коморі, але вбивник розвалив двері і важко зранив його сокирою в голову. Стан раненого не грізний. Опісля вбивник вибіг на двір та повісився на дереві.

Перетяли телефонічні дроти. У городецькому повіті перетяв хтось телефонічні дроти під Пільним Ясеневом і вкрав більшу частину дротів. Виявилось, що чотирох учеників вселюдної школи перетяли дроти тому, щоб заложити собі власний телефон. Зробили це за намовою

— **Залізнича катастрофа під Тарнобжегом** трапилася в неділю в год. 12.30, де на вантажний поїзд, що виїзджав зі стації, наїхало кілька вагонів. Внаслідок зудару, вози вискочили з рейок. Один вагон ушкоджений. Причиною зудару було лихе забезпечення вагонів, що стояли на бічних рейках. По двогодинній перерві залізничий рух привернено.

— **Влом у саме полудне** доконав злодій у Тарнові. Він вдерся підчас неприявности власника гуртівні овочів до його пивниці і вкрав з підручної каси коло 3.000 зол. Втікаючи стрінув у коридорі власника крамниці Арона Коенера. Злодієві забіг дорогу вартовий вояк, але це йому не вдалося. Щойно підстаршина з револьвером у руці змусив злодія, щоб він затримався. Виявилося, що арештованим є Г. Мандель зі Львова, який приїхав до Тарнова на гостинні виступи.

— **Пошесть холери лютує на південно китайському фронті.** У містечку Вайчав, що має 100.000 населення, занедужало на холеру 20.000 людей, з яких 8 тисяч уже померло. Японська влада негайно по здобутті містечка, видала розпорядок у справі боротьби з холерою.

— **Помилки друку** трапились у вчорашньому числі „Діла" у комунікаті Ради „Народньої Лічниці", де сказано про 223 концерти замість 23, і у малому фейлетоні Галактіона Чіпки, де останнє слово має бути „шруба", не „груба".

— **Їх було дві...** Одна вийшла заміж за вуглекопа друга за господаря на кільканайцятьох моргах. Їхній шлюб відбувся того самого дня. Потім розїхалися і не бачили себе кілька років. Коли по якімсь часі одна відвідала другу, запитала: „Чи памятаєш...?" не було кінця. А коли господиня показала своїй сестр. шафу з білим, обі враз закричали: „Памятаєш?.." Так, памятаю — відповіла господиня — слова нашої дорогої мами, яка стільки разів пригадувала нам, що всі господині цілого краю вживають і цінять мило Олень Шіхт, бо саме воно є синонімом найвищої якости мила"

—o—

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ

Перемищина — Просвіті. По цілій лаваці районових ювилейних свят, що їх філія „Просвіти" в Перемишлі влаштувала при співучасти місцевих читалень, завершено просвітянські ювилейні торжества величавим просвітянським святом, що відбулось 11. вересня вполудне на площі У. С. К. „Сян". Вже з самого ранку можна було завважити, як з усіх сторін підїздили до Перемишля підводи з хористами, то знову спішили пішки гуртки молоді, а то і старших. Ішли просвітяни не тільки з поблизьких сіл, але і з далеких, віддалених по кільканадцять, а то й по кільканадцять кільометрів. Спішили просвітяни і з далекої, найдальше на захід висуненої частини наших земель, Дубеччини. Не звертали вони уваги на несеаму погоду. Не спинив їх, ні не задержав у хаті зливний дощ, що раненько упав. Ішли віддати Матері-Просвіті, матері всіх наших установ, поклін. На не цілу годину перед початком ювилейної академії, в моменті, коли викінчувано підготову до свята, коли переводжено останні проби, надсунули з заходу важкі чорні хмари і знову почав падати зливний дощ. Народ розбігся по сусідніх вовчанських хатах. Здавалося, що на марне пішов кількамісячний труд і організаційного апарату філії і труди поодиноких читалень та членів тих читалень. За пів години пройшли хмари. Ранне осінне сонце знову показалося з-поза хмар. Нарід повернувся, прибуло і перемиське громадянство так численно, як може й ніколи перед тим на подібні народні імпрези. З півгодинним опізненням свято таки почалось. Перед гарно прибраний польовий престіл станув о. крилошанин Качмар Іван у товаристві двох молодих священиків у святочних ризах і понеслись молитви до Пречистої Богородиці. По молебні залунали звуки трубки на знак, що за хвилину підноситься прапор. Поволі й поважно підносився жовто-блакитний прапор на високу щоглу при звуках національного гимну. Замаяв на щоглі прапор і під ним міш. хор читальні в Медиці і Пикуличах, один з найкращих у повіті, відспівав під управою А. Омельковича просвітянський гимн. Відтак голова філії д-р Хробак Микола виголосив повне змістом вступне слово. Кожне його слово глибоко врізувалось у душу. На дальшу програму зложилися: Колессе-Курилюка „Просвіти армія іде" у виконанні злуч. міш. хору читалень з Вовковець, Холович, Руського Села, Поаковоі, Підбуковиця, Соломного, Іскашні, Бахова, Грушатич під упр. п. Костюка, деклямація Ю. Шкрумеляка „Привіт Просвіті", яку з повним чуттям виконала п. Бая Стефанія, дальше злуч. міш. хори читалень з Бушкович, Нелестрашич, Журавиці, Дуньковичок, Дусівських Халупок, Вовчі, Малкович, Валяви і Медики під управою п. Івасика виконали Нижанківського-Антонича „Угору єве". Після виступу оркестри читальні Перемишль-Середмістя, що відіграла „Чи я в лузі" і вязанку українських вальсів злуч. міш. хор. з Селиськ, Нижанкович, Поповеч і Вірочва відспівали Колессе-Антоновича „Простуйно шляхи". Молодь села Торки у прегарних строях виконала збірну деклямацію „Станьмо у просвітянські лави", після того злуч. міш. хор читалень з Воротицк, Дроздович, Пацьович, Стрілковець та Пікулич під упр. студ. Опуталька виконав „Воскресаюй Киів" Колесси-Котляревського. Вкінці великий злучений

міш. хор 28 читалень у силі понад 700 осіб під управою філіяльного організатора п. Микити Степана виконав Кудрика-Курдидика „Шлях мільонів“. Свято закінчив з питомим собі ораторським хистом д-р Загайкевич Володимир. Молитвою „Боже Великий“, що плила з тогорьох тисяч українських грудей, закінчила Перемишлина ювилейні торжества Просвіти. Вкінці не відмовимо згадати, що і Виділ філії „Просвіти“ і канцелярія філії багацько праці вложили в зорганізування цього свята. Все було наперед обдумане і знаменито виконане. Всюди був лад і порядок. Були теж впорядчики на роздоріжжях, які вказували дорогу на площу. Врешті треба підкреслити, що прикро вражала мала кількість середньо-шкільної молоді і хлопячої і дівочої. Мабуть боялися спізнитись на спортові змагання...

К-н

Нові книжки й журнали.

Prof. Paul Kowschun: UKRAINISCHE KUNST DER GEGENWART. Aus dem Ukrainischen übersetzt und mit einer Einleitung versehen von Maria Mirtschuk. Ukrainische Kulturberichte des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes, Jahrg. VI. Nr. 36/37. Berlin, 1938.

——o——

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Вівторок 18. X. год. 8 веч. „Травіята“ — опера.

Середа 19. X. год. 7.30 веч. „Галузка розмарину“.

Четвер 20. X. год. 8. веч. „Мадам Батерфляй“ — опера.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора):

СКАЛАТ:
18. X. Люди на кризі.
19. X. Нітуш.
20. X. Чорноморці.

ГРИМАЛІВ:
21. X. Нітуш.
22. X. Казка старого млина.
23. Премієра „Хам“.

Український Театр ім. І. Котляревського:

ТЕРНОПІЛЬ:
18. X. Найвірніший чоловік.
19. X. Пригода в Черчі.
20. X. На полі крови.
21. X. Зоря над Почаєвом.
З Тернополя іде театр до Збаража.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

СХІДНИЦЯ:
18. X. Пісня Бескиду.
19. X. Перфуми моєї жінки.
20. X. Мати наймичка.

КІНА.

АДРІЯ: „Дорога до слави“; „Пташиче гніздо“.
АПОЛЬО: „Жоссета“ із Сімоною Сімон.
АТЛЯНТИК: „Робін Гуд“ з Ерролем Флинном.
БАЛТИК: „Сліпий завулок“.
ВАНДА: „Королева Вікторія“, „Бурлива молодість“.
ГРАЖИНА: „За заслоною“.
ЕВРОПА: „Марко Польо“ (Ґейрі Купер).
КАСІНО: „Золотоволоса“ з Джанетою Мекдоналд.
КОПЕРНИК: „Парижанка“ з Даніелею Дарйє.
МАРУСЕНЬКА: „Матінка“ (Молі Пікон).
МЕТРО: „Премієра“.
МІРАЖ: „Кохання в кайданах“ (Шарль Боає).
МУВА: „Пані Валевська“.
ПАЛЯС: „Професор Вовчур“.
ПАКС: „Верес“.
РАЙ: „Проступник“ із Сесує Галєвою.
РІЯЛЬТО: „Пташник з Тиролю“.
РОКСІ: „Олімпіяда“.
СВІТ: „Тайна панни Бринкс“, „Злочин в Менгетен“.
СТИЛЕВЕ: „Павел і Гавел“ і ревія.
ТОН: „Зоро“, „Герой наших часів“ з Ерролем Флинном.
УТІХА: „Зрадливе провалля“ та ревія.
ХИМЕРА: „Проклята“.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(вул. Марійська)
„Канцлер Гітлер у Римі“.

ФОТОПЛЯСТІКОН „СВЯТОВІД“:
(вул. Коперника ч. 11 дім ф-и Кайн і Син)
„Бразилія, Аргентина“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 18. жовтня 1938.

7.00 Ранішній дзвінок, 7.15 Музика з плит, 7.45 Руханка, 8.00 Порядок при оркестрі, 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: „Як підвести видатність піль“ гутірка для старших дітей, 11.15 Музика з плит, 12.03 Полуднева авдиція, 14.00 ... органи, їх краса та багатство, Пісні у вик. вок. квартету, **14.30 Гетьманські суду у 18. ст., літературний нарис Ром. Пашковського,** 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 „Маю тринадцять літ“, повість для молоді, 15.15 Техн. скринька, 15.30 Муз. на органах Вірліцера, 16.00 Полудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.15 Фін.-госп. актуалії, 16.20 Сен-Санс: Клярнетова соната оп. 167 ес-дур, 16.50 Сучасна Литва, 17.05 Пісні, сопран, 17.30 З піснею по краю, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Світська інтелігенція вчиться теольогії, 18.15 Для села: Осінна праця на сіножатях і пасовищах; Орхестра, 18.30 Авд. для робітників, 19.00 Трансм. з Берліна: Розривковий концерт, 20.35 Веч. денник, Метерольог. вістки, Спортові вістки, Програма на завтра, 21.00 Симф. концерт, 22.00 Сучасне нар. мистецтво у сучасному нутрі, 22.15 Спортові вістки, 22.20 Старий і новий Львів: Станислав Одровонж Барович, 22.35 Із спікерового альбума, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення авдиції, 23.15—23.55 Брух і Брамс із пл. (надає Варшава II.).

Середа, 19. жовтня 1938.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з плит, 7.45 Руханка, 8.00 Авдиція для шкіл, 8.10 Добридень наймолодшим: Оповідання, мельодії та пісеньки, 11.00 Для шкіл: „Огірок днині стаду не принесе“, Бенедикта Герца, 11.25 Моцарт із пл., 12.03 Полуднева авдиція, 14. Симфонічна музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 „Наш концерт“ авд. для дітей, 15.30 Музика у вик. сальон. орх., 16.00 Полудневий денник, 16.05 Господ. вістки, 16.15 Дім і школа: Тісні співпраці, 16.30 Концерт у вик. тріо, 17.00 У 125-ті роковини смерти Йос. Понятовського, 17.15 Репортажі з балетів, словно-муз. авд., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Молодь перед мікрофоном: На засіданні клясової громади, 18.30 „Наша мова“, авд., 18.40 Господарська чи суспільна точка погляду, 19.00 Поїзд у невідоме, розр. концерт: орхестра, джез на форт., сопран, тенор, 20.35 Веч. денник, метерольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Шопенівський концерт, форт., 21.30 Авторський вечір Ст. Василевського, 22.00 Спортові вістки, 22.05 Танц. музика у вик. орх., 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення авдиції, 23.15—23.55 Концерт орх. льондонської фільгармонії, пл. (надає Варшава II.).

Четвер, 20. жовтня 1938.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 7.45 Руханка, 8.00 Авдиція для шкіл, 8.10 Полуднева музика з пл., 8.15 Ранішні вістки, 11.00 У такт музики, авд. для вселюдних шкіл, 11.25 Італійські пісеньки з пл., 12.03 Полудн. авд., 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські та сусп. вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Гутірка технічна з молоддю, 15.15 Клопоти та ради: „Не маю що на себе натягти“ діяльог, 15.30 Музика з пл., 16.00 Вістки радіо-денника, 16.05 Госп. вістки, 16.15 „Ідемо до кошальні“, для ідеальної молоді, 16.35 Концерт солістів, форт., скрипка, 17.20 Основи праці термоса, 17.30 Спів. речітал Ол. Міхаловського з супр. форт., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Тиждень милосердя, промова архиєп. Твардовського, 18.25 Для села: Грунтові чинитьби у Сх. Галичині, 18.30 Про титули муз. творів, 19.00 Розр. концерт, орх., спів, скрипка, 20.35 Веч. денник, Метерольог. вістки, Спорт, Програма на завтра, 21.00 Які великі наші капітали, 21.10 Концерт у вик. орх., 21.40 „Неспокій міліярдера Шармена“ фрагм. із повісти А. Струга, 22.00 Спортові вістки, 22.05 Арії та пісні, сопран, форт., 22.25 Театр. огляд: Наш верстат праці, 22.35 Літературний кабарет: „У кривому дзеркалі“ вечір сатири, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення авдиції, 23.05 Музика, спів: форт., Шломинська сопр. (надає Варшава I. Рашин).

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 18. жовтня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Весела муз. авд., 19.45 Веч. говір, 20.10 Танок інструментів, орх., 21.00 Концерт лег. орх., БІЛГОРОД 18.20 Популярні мельодії, 20.00 Пісеньки, 21.00 Оп. арії, БУДАПЕШТ 12.05 Орх. концерт, 13.30, 22.00 Циг. музика, 17.00 Скрипк. концерт е-моль Спора, 18.00 Військова орх., 19.30 Форт. речітал (естонсько-мад. концерт), ВІДЕНЬ 12.00, 13.15 Розр. концерт, 18.15 Осінні веселі мельодії, 19.00 Твори Й. Баєра у вик. орх., КОПЕНГАГЕН 21.55 „Аїда“ оп. Верді, II. і III. дія, МІЛЯНО 19.30 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „І кватро рустеґі“ оп. Вольф Феррарі, РАДІО ПАРІ 18.00 Розр. муз., 19.00 Форт. 21.15, 22.00 Камер. концерт у вик. тріо, спів, РИМ 17.15 Танц. музика, 19.30 Розр. музика, 21.00 Комедія, 21.40 22.00 Камер. концерт, 22.30 Танц. музика, ШТУТГАРТ 21.00 Гайднів вечір.

Середа, 19. жовтня 1938.

БЕРЛІН 17.00 Смичк. квартет, 18.00 Розр. музика, 20.10 Оп. мельодії, 21.00 Рос. романси, 22.15 Словінські пісні, БУДАПЕШТ 13.30 Концерт військ.орх., 17.00 Лістові твори, 18.00 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, 22.30 Концерт орх., ВІДЕНЬ 12.00 Орх. концерт, 15.30 Молодь співає, 16.00 „Кафе феркерт“ вес. пополуднє, 19.45, 20.00, 21.00 Концерт із нагоди 25-ліття Концертової Салі, дир. Р. Штраус, 22.30, 23.00 „Музика з Відня“ розр. концерт, орх., спів, ДРОЙТВІЧ 21.15 Симф. концерт, МІЛЯНО 17.15, 22.30 Танц. музика, 19.30 Розр. музика, 21.00 Симф. концерт, РАДІО ПАРІ 18.00 Розр. муз., 20.45 Діяльог, 22.30, 23.00 Вечір пісеньок, РИМ 17.15 Скрипка, форт., 19.30 Розр. муз., 21.00, 22.00 „Бамбу“ оп. Карабеллі.

Четвер, 20. жовтня 1938.

БЕРЛІН 18.00 Балетова музика, 19.10 Музика давніх, добрих днів, хор, орх., 20.10, 1.00 Легка і танц. музика, БІЛГОРОД 20.00 Пісеньки, БУДАПЕШТ 12.05 Солісти, 13.30, 19.20, 20.00 Циг. музика, 17.00 Спів, 21.35, 22.00 Оп. орх., ВІДЕНЬ 16.00 Скандинавські мельодії, 17.10, 18.15, 19.00 Розр. музика, спів, КОПЕНГАГЕН 20.10 Бетовенівський концерт, МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 19.30, 20.30 Розр. муз., 21.00 Комедія, 21.40, 22.00 Вісті, 22.30 Танц. музика, МІНХЕН 20.10, 21.00, 22.00 „Юдита“ оп. Легара, РАДІО ПАРІ 21.15 Спів, 21.30, 22.00, 23.00 Симф. концерт, РИМ 17.15 Скрипка, 21.00, 22.00, 23.00 „Трістан і Ізольда“ оп. Вагнера, СТОКГОЛЬМ 18.05 Розр. музика, 19.30 Концерт хору, 20.30, 21.00 Оперові й оперетові мельодії.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“

Львів, дня 17. жовтня 1938

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	2.75 зол.
1 кг. масла бочков. вид. з опак.	2.50 зол.
моло.о	14—15 сот.
1 кг. яєць	1.50—1.75 зол.

Тенденція на масло та яйця сильна, на молоко вдержана.

Оповістка.

Жертви зложені в Адміністрації: на **Рідну Школу** зол. 5.— замісць проф. Ярослава Михальчишина, Самбір.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винайм і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. [illegible]
Остання сторінка 1/2	зол. [illegible]
Остання сторінка 1/4	зол. [illegible]
Остання сторінка 1/8	зол. [illegible]

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.